

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ตรีเพชร ศรีกระภา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2555

ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ตรีเพชร ศรีกระภา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2555

**OPINION OF PEOPLE IN KHON KAEN MUNICIPALITY
TOWARDS DUTY PERFORMANCE OF KHON KAEN
PROVINCIAL ELECTION COMMITTEE**

THREEPHET SRIKRAPAR

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2555 (2012)**

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	: ตรีเพชร ศรีกระภา
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก
ปีการศึกษา	: 2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่มี ต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของ Scheffé

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เป็นเพศหญิง มากที่สุด ร้อยละ 57.20 เพศชาย ร้อยละ 42.80 มีอายุระหว่าง 31-43 ปี มากที่สุด ร้อยละ 37.00 มี ระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 31.00 และอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด ร้อยละ 24.70

2) ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากและด้านงานพรรคการเมือง ด้านงานสืบสวนสอบสวน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3) กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่มี เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มี ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน

4) กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ได้เสนอแนะปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ที่สำคัญดังนี้ คือ

- 1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมในการเลือกตั้ง
- 2) ด้านงานพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรให้การพึ่งกันและกันและให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย
- 3) ด้านงานการมีส่วนร่วม ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่านี้
- 4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

Thematic Title : **Opinion of People in Khon Kaen Municipality towards Duty Performance of Khon Kaen Provincial Election Committee**

Student's Name : **Threephet Srikrapar**

Department : **Government**

Advisor : **Asst. Prof. (Emeritus) Dr. Sukit Chaimusik**

Academic Year : **B.E. 2555 (2012)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic research (independent paper) were as follows; 1) to study personal factors of people in the area of Khon Kaen Municipality, 2) to study opinion of people in Khon Kaen Municipality towards duty performance of Khon Kaen Provincial Election committee, 3) to compare opinion of people in Khon Kaen Municipality towards duty performance of Khon Kaen Provincial Election committee with different sex, age, education, and occupation, and 4) to study suggestions about opinion of people in Khon Kaen Municipality towards duty performance of Khon Kaen Provincial.

Sampling units used in this research were 400 people in the area of Khon Kaen Municipality. The tool used in this research was. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test, and One-Way ANOVA. If there was difference with statistical significant, it was analyzed in pair using method of Scheffe.

The results of the research were as follows:

1) Most of the sampling units were female accounting 57.20 %, male 42.80 %, within 31 – 43 years old accounting 37.00 %, holding primary education degree accounting 31.00 %, and employee accounting 24.70 %.

2) In overall, opinions of people in Khon Kaen Municipality towards duty performance of Khon Kaen Provincial were in medium level. When considered each aspect, aspect of election management, and aspect of participation were in high level and aspect of political parties and aspect of investigation were in medium level respectively.

3) Sampling units with different sex, education, and occupation had different opinion towards duty performance of Khon Kaen Provincial with statistically significance Level of .05. As for sampling units with different age, they had no different opinion towards duty performance of Khon Kaen Provincial.

4) Sampling units suggested important suggestions about opinion towards duty performance of Khon Kaen Provincial which were are follows: 1) aspect of election management; should arrange staffs for election, 2) aspect of political parties; Election Commission of Thailand (ECT) should respect each other and be fair with all sides, 3) aspect of participation; should give chance to people to have participation more than this, and 4) aspect of investigation; ECT should be justified with all sides.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานและคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก อาจารย์ที่ปรึกษา และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พุทธิรักษ์ ปราบนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำ และสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ได้สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สำเร็จ จันทรสุวรรณ นายมนตรี เกียรติกำจร และนายเอกชาติ สุขแสน ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น ที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ทำให้งานวิจัยสำเร็จ และมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่ได้ช่วยเหลือและติดต่อประสานงานให้ตลอดมา รวมถึงบุคลากรห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้า

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่ได้อบรม สั่งสอน เลี้ยงดู สนับสนุน ให้การศึกษาผู้วิจัยตั้งแต่วัยเยาว์ และขอขอบพระคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ร่วมรุ่นที่ให้กำลังใจและขอขอบพระคุณอีกหลาย ๆ ท่านที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ แต่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ส่งเสริมให้ สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดและบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงต่อไป

ตรีเพชร ศรีกระภา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้ง	9
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเลือกตั้ง	11
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง	13
2.5 แนวคิดในการพัฒนาองค์กร	27
2.6 แนวคิดการมีส่วนร่วม	30

2.7 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	41
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
2.9 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	52
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	53
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนคร ขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น	63
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	70
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น	86

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	89
5.1 สรุปผลการวิจัย	90
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	96
5.3 ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	107
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	114
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	116
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	120
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	127
ภาคผนวก ฉ คำสัมประสิทธิ์แอลฟา	129
ประวัติผู้วิจัย	132

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ	60
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ	61
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละ ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา	61
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ	62
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม	63
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	64
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง	65
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม	66

ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม (ต่อ)	67
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน	68
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ	71
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา	72
ตารางที่ 4.13	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	74
ตารางที่ 4.14	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	75

ตารางที่ 4.15	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	76
ตารางที่ 4.16	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	77
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ	79
ตารางที่ 4.18	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	81
ตารางที่ 4.19	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้งที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	82
ตารางที่ 4.20	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมืองที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	83
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วมที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)	84

ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé's Method)	85
ตารางที่ 4.23	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	86
ตารางที่ 4.24	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง	87
ตารางที่ 4.25	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม	87
ตารางที่ 4.26	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน	88

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดขอนแก่น	46
แผนภาพที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่ปัญหาส่วนใหญ่ของการเลือกตั้งในขณะนี้คือ การซื้อเสียง สมาชิกวุฒิสภา ผู้แทนคนใดไม่มีเงินไม่มีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีโอกาสน้อยมากประเด็นเรื่องการใช้จ่ายเงินซื้อเสียงจึงเป็นประเด็นสำคัญในแง่ของการพัฒนาประชาธิปไตย เพราะความชอบธรรมของระบบการเมืองแบบเปิดโดยการเลือกตั้ง มีเงื่อนไขสำคัญคือต้องดำเนินไปตามครรลองพอสมควร ถ้าการซื้อเสียงมีค้ำคั่นก็ทำให้การอ้างว่า มีความชอบธรรม เพราะมาจากการเลือกตั้งหมดลง จนทุกวันนี้การอ้างว่าฉันมาจากการเลือกตั้งกลายเป็นเรื่องขาดน้ำหนัก เพราะคนส่วนใหญ่เชื่อว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ใช้เงินทุ่มซื้อเสียง ซึ่งมีผลทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ๆ ถูกกระทบไปด้วย แต่ข้อสำคัญคือทำให้คนที่ตั้งใจทำให้ถูกต้อง โดยเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองตามครรลองเกิดความลังเลใจ เพราะรู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งหรือคนอื่น ๆ เล่นนอกกรอบแบบ¹

จากปัญหาการเลือกตั้งของไทยที่ผ่านมา ทำให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระเป็นกลางขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้ง ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ ยุติธรรมมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือองค์กรกลางขึ้นเป็นครั้งแรกในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 ภายใต้การนำของนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี เนื่องจากองค์กรกลางเป็นองค์กรอิสระที่เข้ามาสอดส่องดูแลการเลือกตั้งครั้งแรกในประเทศไทย ทำให้ไม่มีต้นแบบในการปฏิบัติจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าว ทำให้มีแนวคิดว่า ควรจะมีองค์กรอิสระมาทำหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม และมีอำนาจในการเอาผู้กระทำผิดมาลงโทษ ดังนั้นจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งในทุกกระดับ ตั้งแต่การเมืองระดับท้องถิ่นจนถึงการเมืองระดับชาติ ทำหน้าที่แทนกระทรวงมหาดไทย เพื่อความบริสุทธิ์ยุติธรรมและเพื่อมิให้มีคำครหา

---

¹สุพจน์ คุณาวงค์, “บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2547, หน้า 1.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งเป็นเวลา 13 ปี ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีทั้งคำชมและคำนิทาจากประชาชนทุกภาคส่วน

การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น พบว่ายังมีบทบาทและมีส่วนร่วมในทางการเมือง แต่ไม่ค่อยเต็มที่กับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำให้เกิดปัญหาการซื้อเสียงของผู้ลงสมัครรับการเลือกตั้ง ปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ ของนักการเมือง เพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่ง ซึ่งปัญหาที่กล่าวมานี้ เป็นปัญหาที่มีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะทราบว่าความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น และนำข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้ปรับปรุงและแก้ไขในจุดที่บกพร่องต่อหน้าที่ทั้ง 4 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อที่จะสามารถปราบปรามการทุจริตทางการเมือง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อประชาชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน

1.2.4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

1.3.1 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 102,890 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานพรรคการเมือง ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานสืบสวนสอบสวน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

1.5.2 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

1.5.3 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

1.5.4 สามารถนำผลการวิจัยข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ประชาชน หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยประชาชนทั่วไป พ่อค้า นักธุรกิจ และข้าราชการ

การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หมายถึง การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 รวมเป็นเวลา 13 ปี ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีทั้งคำชมและคำนิทาจากประชาชนทุกภาคส่วน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หมายถึง เป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

งานจัดการเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการแสวงหาและเลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเวลาที่ต้องการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะของบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกสรรเข้าทำงานในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในหน่วยงาน และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม

งานพรรคการเมือง หมายถึง ประสานและดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด การให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับประชาชนทราบ การให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการลงสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมือง

งานการมีส่วนร่วม หมายถึง การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

งานสืบสวนสอบสวน หมายถึง ดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานมอบหมาย และการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง การตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง การติดตามการหาเสียงการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การรับแจ้งการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการติดตามการปฏิบัติงานการจัดการเลือกตั้งของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่

เพศ หมายถึง เพศของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุจริงของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ช่วงอายุระหว่าง 18 –30 ปี ช่วงอายุระหว่าง 31 – 43 ปี ช่วงอายุระหว่าง 44 – 56 ปี และช่วงอายุ 57 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ 1) ระดับประถมศึกษา, 2) ระดับมัธยมศึกษา, 3) ระดับ ปวช./อนุปริญญา และ 4) ระดับอนุปริญญา/ปวส. 5) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 5 สาขาอาชีพ 1) อาชีพเกษตรกรรม 2) อาชีพรับจ้างทั่วไป 3) อาชีพค้าขาย 4) อาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ 5) อาชีพพนักงานบริษัท

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและตั้งคำถามเพื่อการศึกษาวิจัย โดยแบ่งสาระสำคัญ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้ง
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการเลือกตั้ง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 2.5 แนวคิดในการพัฒนาองค์การ
- 2.6 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Opinion” ได้มีผู้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ “ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานที่ และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกบ่งถึงสภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง”¹

---

¹ประภาเพ็ญ สุวรรณ, *ความคิดเห็น: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พีระพันธ์, 2526), หน้า 1.

พจมาน ชมเดือน ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นของบุคคลมาจากพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ทำให้บุคคลแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง”²

วไลลักษณ์ โหระฐาน ได้ให้ความหมายของ ความคิดเห็น หมายถึง “ความเชื่อ ความรู้ หรือ การแสดงออกของบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ โดยการพูดหรือการเขียนซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ๆ และอาจได้รับจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้”

วาสนา ทีปะลา ได้กล่าว สรุปความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกความเชื่อ ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด จากการใช้สติปัญญาที่ประกอบด้วยความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเป็นการพูดหรือการเขียน อาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจจะได้รับยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาหรือถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ”⁴

สุรางค์ พิลาสกุล ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น “เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมเป็นพื้นฐานการแสดงออก ความคิดเห็นมีการเปลี่ยนแปลงได้ และต้องยอมรับว่าประชาชน โดยทั่วไปอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป”⁵

²พจมาน ชมเดือน, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นด้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับขวัญในสำนักงานของพนักงานองค์การทอผ้า กระทรวงกลาโหม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2540, หน้า 190.

³วไลลักษณ์ โหระฐาน, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการเก็บขยะมูลฝอยทางน้ำศึกษาเปรียบเทียบบริเวณริมคลองบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อย และบริเวณคลองชักพระเขตลี้จันกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2537, หน้า 17.

⁴วาสนา ทีปะลา, “ความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2536, หน้า 12 .

⁵สุรางค์ พิลาสกุล, “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น : ศึกษากรณีอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2546, หน้า 13.

จากนิยามและความหมายที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องมือช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อน จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกด้านความคิดเห็นนี้อาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

2.1.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อ ความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน การสำรวจ ความคิดเห็น จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน นโยบาย การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนระบบงาน รวมทั้งการฝึกหัดงานด้วย เพราะการที่จะดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วควรจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ซึ่งจะทำให้โครงการนั้น ๆ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วม

วไลลักษณ์ โหรฐาน กล่าวถึงความสำคัญของความคิดเห็นไว้ว่า “โครงการพัฒนาใด ๆ ก็ตาม ถ้าจะให้สำเร็จและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วก็ควรจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่จากประชาชน และการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนซึ่งจะทำให้โครงการใด ๆ ที่จะพัฒนาประเทศนั้น ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในการเป็นเจ้าของเปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือรักษาไว้ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งการฝึกหัดการทำงานด้วย”⁶

กล่าวโดยสรุป สำหรับความหมายความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ นักวิชาการแต่ละท่านได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ และเกณฑ์ต่าง ๆ ที่แต่ละท่านมีอยู่ แต่อย่างไรก็ตามจตุรรวมสำคัญของความหมายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับระดับความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการให้บริการต่าง ๆ จากหน่วยงานรัฐในมิติต่าง ๆ ตามประสบการณ์ที่ได้รับ

---

⁶วไลลักษณ์ โหรฐาน, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการเก็บขยะมูลฝอยทางน้ำ ศึกษาเปรียบเทียบบริเวณริมคลองบางกอกน้อยเขตบางกอกน้อยและบริเวณคลองชักพระเขตลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 7.

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้ง

2.2.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

สุพจน์ คุ้มวงศ์ กล่าวว่า การเลือกตั้ง เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ใน รัฐสภาและในรัฐบาลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การเลือกตั้งมีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดกับสิทธิโดยสิทธิเป็นแนวคิดที่สำคัญทางรัฐศาสตร์ คือ เมื่อมนุษย์เกิดมาย่อม มีสิทธิตามธรรมชาติติดตัวมาด้วย รวมไปถึงสิทธิในการเลือกรัฐบาลผู้ปกครอง ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติที่ตัวบุคคลในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของรัฐ ในอารยประเทศได้ให้การรับรองว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งรัฐบาลที่ชอบธรรม ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมประเทศของชุมชนสังคมในท้องถิ่น มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีดำเนินการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชนที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้มีบูรณาการภายในระบบการเมืองของชาติและระคมประชาชนเข้าร่วมในระบบการเมืองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น

บัณฑิต ไชยโย กล่าวว่า การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่ เป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครองนั้น จะต้องมิลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล เช่น หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึงการแสดงเจตนารมณ์ในการเลือกตั้งจะต้องเป็นอิสระเสรี ปราศจากการบีบบังคับ ข่มขู่ด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้อามิสสินจ้าง หรือการใช้อิทธิพลบีบบังคับการเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่เป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครองและสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จะต้องมิลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึง การแสดงเจตนารมณ์ในการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปอย่างมีอิสระเสรี ปราศจากการบีบบังคับ ข่มขู่ ด้วยประการใดไม่ว่าจะเป็นการให้อามิสสินจ้างหรือการใช้อิทธิพลบีบบังคับ หลักการหรือเงื่อนไขข้อนี้ รากฐานมาจากความเชื่อที่ว่า สิทธิในการเลือกมีส่วนร่วมใช้อำนาจอธิปไตยนั้นเป็นของประชาชนทุกคน

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา หมายถึง การจัดการให้มีการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา เช่น 3 ปี 4 ปี 5 ปี เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองว่า ได้ปฏิบัติไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาความชอบธรรมในการใช้อำนาจผู้ปกครองและเป็นเงื่อนไขเพื่อให้ประชาชน สามารถเปลี่ยนแปลงตัวผู้ปกครองได้ โดยสันติวิธี

3. การเลือกตั้งที่ยุติธรรม หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ เป็นไปตามด้วยบทกฎหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมายปราศจากการครอบงำและเล่ห์ทางการเมือง การใช้อิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม

4. หลักการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป หมายถึง การใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษ เนื่องมาจากเพศ ผิว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

5. หลักความเสมอภาค หมายถึง การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน มีความสำคัญ และได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งนั้นจะมีสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างไร ใช้ความเสมอภาคคือทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเพียงหนึ่งคะแนน (One man, one vote)

6. หลักการลงคะแนนลับ หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้ จะได้รับการปกป้องพิทักษ์โดยการออกเสียงลับ⁷

บัณฑิต ไชโย กล่าวว่า การมีคุณสมบัติในการมีสิทธิเลือกตั้งนั้นมักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) ความเป็นพลเมือง
- 3) การมีถิ่นที่อยู่
- 4) การรู้หนังสือ
- 5) คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ
- 6) คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ

---

⁷ บัณฑิต ไชโย, “ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่”, การศึกษาค้นคว้ารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, หน้า 20.

7) คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ⁸

สรุปความหมายของการเลือกตั้ง เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง หรือเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเลือกตั้ง

2.3.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

สุพจน์ คุ้มวงศ์ กล่าวว่า การเลือกตั้ง เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่แสดงออกถึงวงกรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลไกแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การเลือกตั้งมีความเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดกับสิทธิโดยสิทธิเป็นแนวคิดที่สำคัญทางรัฐศาสตร์ คือ เมื่อมนุษย์เกิดมามีสิทธิตามธรรมชาติติดตัวมาด้วย รวมไปถึงสิทธิในการเลือกรัฐบาลผู้ปกครอง ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติที่ติดตัวบุคคลในฐานะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐ ในอารยประเทศได้ให้การรับรองว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการแสดงเจตจำนงของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งรัฐบาล ที่ชอบธรรม ทำให้บุคคลเกิดความรูสึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของประเทศของชุมชนสังคมในท้องถิ่น มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในความสามารถของตนเองและเพื่อนมนุษย์ว่าสามารถตัดสินใจเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบการปกครอง วิธีดำเนินการปกครองระบบเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ของตนเองได้ การเลือกตั้งจะนำไปสู่ความพยายามของประชาชนที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำของรัฐบาล ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้มีบูรณาการภายในระบบการเมืองของชาติและระดมประชาชนเข้าร่วมในระบบการเมืองระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น⁹

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-24.

⁹ สุพจน์ คุ้มวงศ์, “บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2547 หน้า 2.

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองทั้งระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ซึ่งประชาชนทุกคนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องมีส่วนร่วมในการทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนภายในประเทศได้มีความรู้ดีกว่ามีความเป็นประชาธิปไตยเกิดขึ้นภายในประเทศ

บัณฑิต ไชยโย กล่าวว่า การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครองนั้น จะต้องมิลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล เช่น หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึงการแสดงเจตนารมณ์ในการเลือกตั้ง จะต้องเป็นอย่างอิสระเสรี ปราศจากการบีบบังคับ ข่มขู่ด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้อำมิสสินจ้าง หรือการใช้อิทธิพลบีบบังคับการเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจรัฐบาลและผู้ปกครองและสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จะต้องมิลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายถึง การแสดงเจตนารมณ์ในการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปอย่างมีอิสระเสรี ปราศจากการบีบบังคับ ข่มขู่ ด้วยประการใดไม่ว่าจะเป็นการให้อำมิสสินจ้าง หรือการใช้อิทธิพลบีบบังคับ หลักการหรือเงื่อนไขข้อนี้มีรากฐาน มาจากความเชื่อที่ว่า สิทธิในการมีส่วนร่วมใช้อำนาจอธิปไตยนั้นเป็นของประชาชนทุกคน

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา หมายถึง การจัดทำให้มีการเลือกตั้งตามกำหนดระยะเวลา เช่น 3 ปี 4 ปี 5 ปี เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองว่า ได้ปฏิบัติไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพิจารณาความชอบธรรมในการใช้อำนาจของผู้ปกครองและเงื่อนไขเพื่อให้ประชาชน สามารถเปลี่ยนแปลงตัวผู้ปกครองได้ โดยสันติวิธี

3. การเลือกตั้งที่ยุติธรรม หมายถึง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ เป็นไปตามตัวบทกฎหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมายปราศจากการครอบงำและเล่ห์ทางการเมือง การใช้อิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม

4. หลักการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป หมายถึง การใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษ เนื่องจากเพศ ผิว สถานภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคม

5. หลักความเสมอภาค หมายถึง การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน มีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งนั้นจะมีสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างไร ใช้หลักความเสมอภาค คือ การให้ผู้มีสิทธิออกเสียงคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเพียงหนึ่งคะแนน (One man, one vote)

6. หลักการลงคะแนนลับ หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธิ์นี้ จะได้รับการปกป้องพิทักษ์โดยการออกเสียงลับ¹⁰

บัณฑิต ไชโย กล่าวว่า การมีคุณสมบัติในการมีสิทธิเลือกตั้งนั้นมักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่

1. อายุ
2. ความเป็นพลเมือง
3. การมีถิ่นที่อยู่
4. การรู้หนังสือ
5. คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ
6. คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ
7. คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ¹¹

สรุปได้ว่า ความหมายของการเลือกตั้ง เป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกลไกแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตน เพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวด 6 ว่าด้วยรัฐสภาส่วนที่ 4 กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งดังกล่าว นับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสรรหาบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อเข้าสู่อำนาจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในเรื่องงบประมาณของแผ่นดิน ในการจัดการเลือกตั้ง ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง

¹⁰ บัณฑิต ไชโย, “ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่”, การศึกษาค้นคว้ารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, หน้า 20.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22-24.

ประจำจังหวัด คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 138 บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลาง ทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยให้ประธานวุฒิสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวน 5 คน ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า มีจำนวนน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ

สรุป องค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสี่คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ โดยให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

2.4.2 การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 231 บัญญัติให้การสรรหาและ การเลือกตั้งประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้ง จะต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก 1 คน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก 1 คน เป็นกรรมการทำหน้าที่สรรหาผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 3 คน โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อต่อประธานวุฒิสภา

2) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา พิจารณาสรรหาผู้มีคุณสมบัติสมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 2 คน โดยเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อต่อประธานวุฒิสภา

3) การเสนอชื่อตาม ข้อ 1 และข้อ 2 ให้กระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุที่ทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

4) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอ

5) ให้ผู้ได้รับเลือกตามข้อ 4) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้งและแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภา นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

สรุป การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้าน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือก 1 คน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือก 1 คน เป็นกรรมการสรรหาผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 3 คน และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา พิจารณาสรรหาผู้สมควรเป็นกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 2 คน

2.4.3 วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ซึ่งนับเป็นหลักประกันในความเป็นอิสระ

สรุป วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

2.4.4 การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 232 กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น เมื่อ

- 1) ตาย
- 2) ลาออก
- 3) อายุครบเจ็ดสิบปี
- 4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 230
- 5) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ในความผิดอันกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 6) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 207
- 7) วุฒิสภามีมติ ให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง ตามมาตรา 274

สรุป การพ้นจากตำแหน่ง กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งจะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมาตรา 230 หรือกระทำการฝ่าฝืน มาตรา 207¹²

2.4.5 อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้ง หรือการสรรหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

- 2) ออกประกาศหรือระเบียบ ข้อกำหนดทั้งหลาย อันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมาย
- 3) วางระเบียบเกี่ยวกับข้อห้ามในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
ขณะอยู่ในตำแหน่ง
- 4) กำหนดมาตรการและการควบคุมการบริจาคมเงินให้แก่พรรคการเมือง
- 5) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลาย อัน
จำเป็นตามกฎหมาย
- 6) สืบสวนสอบสวน เพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง
- 7) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วย
เลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่เมื่อมีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่า
การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
- 8) ประกาศผลการเลือกตั้ง ผลการสรรหา และผลการออกเสียงประชามติ
- 9) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือ
หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชน ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 10) แต่งตั้งบุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่
มอบหมาย
- 11) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ
- 12) ดำเนินการสืบสวนสอบสวน กรณีมีการร้องคัดค้านการเลือกตั้ง
- 13) ก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจวินิจฉัย
ให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งได้และให้ถือเป็นที่สุด
- 14) กรณีที่ประกาศผลการเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว.ไปแล้ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา กรณีเป็น
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ และหากศาลมี
คำสั่งให้ถือเป็นที่สุด
- 15) ประธานกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการออกเสียงประชามติ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น พ.ศ.2545

สรุป อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 กำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มีคำสั่งให้ข้าราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลาย อันจำเป็นตามกฎหมาย

2.4.6 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (กตจ.จว.)

ประกอบด้วย ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 1 คน และกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 4 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 ดังนี้

- 1) อำนาจการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ รวมทั้งสนับสนุนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
- 2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ
- 4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา หรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายบัญญัติ
- 5) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลให้ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
- 6) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติ การสนับสนุน การสรรหาสมาชิกวุฒิสภา กำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขต คณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กำกับดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์การเอกชน ในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

8) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2552 ดังนี้

ข้อ 14 คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับนโยบายและงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ภายในเขตจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้

- 1) อำนาจการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
- 2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ
- 5) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีรวมทั้งแผนโครงการเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- 6) ปฏิบัติงานอื่นตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือมีคำสั่ง
- 7) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ดังนี้
  - (ก) สั่งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือเรียกรายงาน เอกสาร หรือสถิติใด ๆ มาตรวจสอบ
  - (ข) แนะนำ ดักเตือน หรือให้ปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเลือกตั้ง
  - (ค) สั่งยับยั้งหรือระงับการกระทำที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดประกาศ และคำสั่งหรือมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งการกำกับดูแลตามข้อ 7 ให้กระทำในลักษณะเป็นองค์ประชุม และใช้มติเสียงข้างมาก และหากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีมติให้ดำเนินการกรณีใดกรณีหนึ่งแล้วให้รับรายงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบหรือพิจารณาโดยเร็วในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 1-7 ได้หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือความไม่สุจริตและเที่ยงธรรมได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวก็ได้

ข้อ 15 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้

1) ให้นำหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

2) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (1) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

3) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะบุคคล บุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

4) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนการเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

ข้อ 16 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดของตนในการออกคำสั่งให้หน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ปฏิบัติการอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติได้ตามที่เห็นสมควรในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

2.4.7 กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้คือ

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

มาตรา 13 คณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) อำนาจการการเลือกตั้งและออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
- 2) เสนอแนะการแบ่งเขตการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง
- 3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- 4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียง
- 5) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

สรุป ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่นหรือกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอาจมอบหมายคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทน

2.4.8 โครงสร้างคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 มาตรา 14 บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

โดยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่นรวมทั้ง วิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (กกต.จว.) ประกอบด้วย ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 1 คน และกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 4 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 ดังนี้

- 1) อำนาจการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ รวมทั้งสนับสนุนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
- 2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- 3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ
  - 4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา หรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายบัญญัติ
  - 5) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลให้ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
  - 6) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติ การสนับสนุน การสรรหา สมาชิกวุฒิสภา กำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขต คณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กำกับดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมือง
  - 7) ส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือสนับสนุนองค์การเอกชน ในการให้การศึกษแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
  - 8) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2552
- ข้อ 14** คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับนโยบายและงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ภายในเขตจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้
- 1) อำนวยการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
  - 2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
  - 3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
  - 4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ
  - 5) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีรวมทั้งแผนโครงการเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
  - 6) ปฏิบัติงานอื่นตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือมีคำสั่ง

7) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ดังนี้

(ก) สั่งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือเรียกรายงาน เอกสาร หรือสถิติใด ๆ มาตรวจสอบ

(ข) แนะนำ ตักเตือน หรือให้ปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการเลือกตั้ง

(ค) สั่งยับยั้งหรือระงับการกระทำที่เห็นว่าอาจเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ ข้อกำหนดประกาศ และคำสั่งหรือมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การกำกับดูแลตามข้อ 7 ให้กระทำในลักษณะเป็นองค์ประชุม และใช้มติเสียงข้างมาก และหากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีมติให้ดำเนินการกรณีใดกรณีหนึ่งแล้ว ให้รับรายงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทราบหรือพิจารณาโดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ 1-7 ได้หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือความไม่สุจริตและเที่ยงธรรมได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวก็ได้

ข้อ 15 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้

1) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

2) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (1) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

3) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล บุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

4) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนการเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

ข้อ 16 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัดของตนในการออกคำสั่งให้หน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ

จังหวัดหรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ปฏิบัติการอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

2.4.9 โครงสร้างของสำนักงาน ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วน งานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพ.ศ.2547 ข้อ 54 ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. งานธุรการของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
2. งานที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
3. งานที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย รวมทั้งงานที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

2.4.10 การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

การแบ่งส่วนงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตามระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพ.ศ. 2547 ข้อ 55 ให้จัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็น 5 งาน ดังนี้

1. งานอำนวยการ มีภาระหน้าที่ดังนี้

1.1 ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน การจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่าย รวมทั้งการประสานงานด้านแผน การติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานผล การปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

1.2 ประสานงานกับส่วนงาน ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น ในการรวบรวม ข้อมูล สถิติ ตัวเลขและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและการ เผยแพร่

1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและงานธุรการทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด

1.4 ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

1.5 ตรวจสอบเอกสารเพื่อเบิกจ่ายเงิน บันทึกรับบัญชี และรายงานบัญชีแยกประเภท

1.6 ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบการมาปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตลอดจนข้อมูลด้านบุคคลเบื้องต้น

1.7 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งงานที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานอื่น โดยเฉพาะ

2. งานจัดการเลือกตั้ง มีภาระหน้าที่ดังนี้

2.1 ประสานงานและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การออกเสียงประชามติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ การเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

2.2 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

3. งานพรรคการเมือง มีภาระหน้าที่ดังนี้

3.1 ประสานงานและดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในเขตพื้นที่

3.2 การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของกรรมการสาขาพรรคการเมือง การยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

3.3 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

4. งานการมีส่วนร่วม มีภาระหน้าที่ดังนี้

4.1 ประสานและดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง

4.2 เสนอความเห็นเกี่ยวกับการรับรององค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง

4.3 การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4.4 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

5. งานสืบสวนสอบสวน มีภาระหน้าที่ดังนี้

5.1 ดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

5.2 รับเรื่องร้องเรียนและเรื่องร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

5.3 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย¹³

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การดำเนินงานการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง อำนาจ หน้าที่ และบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้วิจัยได้ประยุกต์ โครงสร้างของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ 4 ด้าน ดังนี้

งานจัดการเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการแสวงหาและเลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเวลาที่ต้องการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลง ฐานะของบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกสรรเข้าทำงานในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในหน่วยงาน และการ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไป โดยสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม

งานพรรคการเมือง หมายถึง ประสานและดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด การให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับ ประชาชนทราบ การให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการลงสมัครรับเลือกตั้งของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการให้ คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมือง

งานการมีส่วนร่วม หมายถึง การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วม กิจกรรมทางการเมือง การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติงานร่วมกับหรือ สนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

---

¹³พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการ เลือกตั้งประจำจังหวัด, 2552.

งานสืบสวนสอบสวน หมายถึง ดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่ คณะกรรมการและสำนักงานมอบหมาย และการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหา เสี่ยงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง การตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง การติดตามการหาเสียง การเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง รับการแจ้งการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการติดตามการ ปฏิบัติงานการจัดการเลือกตั้งของ กกต.

จากที่กล่าวมาข้างต้น อำนาจหน้าที่ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 กำหนดอำนาจ หน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด แยกได้เป็น 5 งาน ได้แก่ งานฝ่าย อำนาจการ งานจัดการเลือกตั้ง งานการมีส่วนร่วม งานพรรคการเมือง และงานสืบสวนสอบสวน

นอกจากที่กล่าวมานั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยังได้ให้ แนวคิดเรื่องโครงสร้างของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อีกด้วย ซึ่งเป็นการควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม และนอกจากนั้นยังกล่าวถึงหลักการจัดองค์กรที่ดีและ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และนอกจากนี้หลักการบริหารจัดการที่ดีจากที่ สถาบันพระปกเกล้า¹⁴ ระบุในหนังสือชุดธรรมภิบาลเรื่องการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งประกอบ ไปด้วย 6 ประการดังนี้

1. หลักนิติธรรม หมายถึง กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ มีความเป็นธรรมสามารถปกป้อง คนดีและลงโทษไม่ดี มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยน ไป รวมทั้ง การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว โปร่งใส และ ตรวจสอบได้และได้รับการยอมรับจากประชาชน ให้ประชาชนสามารถตระหนักในสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจกฎเกณฑ์และมีส่วนร่วมในกรณีต่างๆ

2. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสำรวจความพอใจของผู้มาใช้บริการของรัฐและ เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ มีความโปร่งใสในจำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวน เจ้าหน้าที่ของรัฐ การใช้ดุลพินิจของรัฐ หรือส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ และส่วน ราชการต้องมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้

3. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับการยอมรับ และความพอใจจากผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติ ทั้งคุณภาพของงาน

¹⁴สถาบันพระปกเกล้า, ธรรมภิบาล, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, 2547), หน้า 25.

ทางด้านปริมาณและคุณภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วน รวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและจำนวนคำร้องเรียน คำกล่าวหาที่ได้รับด้วย

4. หลักความคุ้มค่า หมายถึง ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งความพึงพอใจของผู้รับบริการ

5. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง ความสัมฤทธิ์ของโครงการต่างๆ รวมถึงการประหยัดงบประมาณ ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ มีจำนวนผู้ที่เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น หรือจำนวนข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ รวมทั้งคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วม

6. หลักคุณธรรม หมายถึง การร้องเรียน และเรื่องราวต่างๆ ที่ประชาชนมาร้องทุกข์ทั้งในและนอกองค์กรลดลง คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรในชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด และสังคมมีความเป็นเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ด้วยความมีระเบียบวินัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นหลักการบริหารจัดการที่บ้านเมืองที่ดี ซึ่งประกอบไปด้วย 6 หลักคือ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม

2.5 แนวคิดในการพัฒนาองค์กร

2.5.1 ความหมายของการพัฒนา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนา ไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า หมายถึง การทำให้เจริญ ทำให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เจริญขึ้น¹⁵

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนา คือ การทันสมัยหรือความเจริญ ความทันสมัยเกิดจากการสื่อสารสมัยใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นตัวทำให้มีการปลูกฝัง จินตภาพสมัยใหม่ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวต่างๆอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม อันเป็นตัวนำความทันสมัยมาสู่สังคม¹⁶

¹⁵ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542,(กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด,2546),หน้า 779.

¹⁶สัญญา สัญญาวิวัฒน์, ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้า 38.

ดำรง สุนทรสารทูลได้กล่าวไว้ว่า แนวทางของการพัฒนานั้นควรเป็นเรื่องของประชาชนที่เขาารู้สึกว่าเขามีความต้องการ เขามีความพยายาม เขาร่วมมือกัน เขายืนยันแข็ง ให้เขาขับเคลื่อนศักยภาพออกมาจากตัวเขาให้มากที่สุด¹⁷

ทะนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ ได้ให้ความหมายการพัฒนาว่า “การพัฒนา” เป็นยุทธวิธีและกระบวนการทำงาน โดยมีการวางแผนล่วงหน้าที่จะใช้แบบของการกระทำหรือการติดต่อสื่อสารแบบต่างๆ เพื่อทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ขจัดความเหลื่อมล้ำสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรม การพัฒนาจะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องไม่มีการสิ้นสุด¹⁸

อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา วรรณสุต ได้ให้ความหมายของคำว่า “พัฒนา” ว่า หมายถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบที่ทำการ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ (Qualitative Changes) ส่วนการแปลงรูป (Transformation) เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของตัวทำการ (Environmental Changes) ซึ่งนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น การคมนาคมของประเทศไทยเมื่อเริ่มแรกได้มีการใช้รถเทียมม้า แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยใช้เครื่องจักรไอน้ำมาทำรถไฟ และค่อยๆปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเรื่อยๆ การเปลี่ยนแปลงจากรถม้ามาเป็นรถไฟหรือเป็นรถยนต์ หรือเครื่องบิน จนเป็นจรวดก็คือนับได้ว่าเป็นการพัฒนา¹⁹

คำจำกัดความของ “การพัฒนางองค์กร” มีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายไว้หลายความหมายด้วยกัน ซึ่งโดยทั่วไป หมายถึง การเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ดีขึ้น ความพยายามปรับปรุงอย่างมีแบบแผน หรือกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร โดยสรุปแล้ว หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงองค์กรหรือหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือดีขึ้นกว่าเดิม โดยส่งผลให้องค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการพัฒนาให้สอดคล้องตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

2.5.2 ลักษณะสำคัญของการพัฒนางองค์กร

การพัฒนางองค์กรจะมีลักษณะต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงและทีมที่ปรึกษาจะต้องพิจารณาควบคู่กันไป เช่น การพัฒนาจะมุ่งเน้นไปที่วัฒนธรรมขององค์กร(Organization

¹⁷ดำรง สุนทรสารทูล, “การพัฒนาชนบทไทยในสายตานักปกครอง”, เศรษฐกิจ, 74, (3 มีนาคม 2522): 27.

¹⁸ทะนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ, หลักการพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ 2, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2541), หน้า 25.

¹⁹อมร รักษาสัตย์ และ ชัตติยา วรรณสุต, ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาประเทศ, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย, 2545), หน้า 2-8.

Cultural) ค่านิยม (Value) และทัศนคติของบุคคลภายในองค์กร โดยการพัฒนาจะต้องกระทำเป็นระบบ เช่น ระบบโครงสร้างใหม่ ซึ่งจำเป็นจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง มีการสอดแทรกข้อคิด (Intervention) เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาจะต้องเริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงสุดและคณะกรรมการบริหารจะต้องให้ความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อวัดประสิทธิภาพที่ได้จากการพัฒนาองค์กร การพัฒนาองค์กรจะต้องใช้เทคนิค และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคคล และมุ่งจัดความขัดแย้งในองค์กร

2.5.3 ความจำเป็นในการพัฒนาองค์กร

การบริหารงานเพื่อการปรับเปลี่ยนองค์กรจะต้องคำนึงถึงความเป็นจริงโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีและความต้องการของคน การบริหารงานระบบนี้ จึงไม่ค่อยยอมรับคุณค่าและวิธีการทำงานของคน เพราะสายการบังคับบัญชากำหนดไว้แน่นอนตายตัวว่าจากใครถึงใคร การแบ่งงานจะแบ่งตามความชำนาญเฉพาะอย่าง การบรรจุ เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ขึ้นอยู่กับความสามารถ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นมีจำกัด แต่ละคนในหน่วยงานจึงใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของตนเพื่องานของตนมากกว่าเพื่องานส่วนรวม

การพัฒนาองค์กรมิได้หมายถึงการพัฒนาแต่เฉพาะองค์กรที่มีปัญหาเท่านั้น หากแต่องค์กรที่มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่แล้วก็ควรได้รับการพัฒนาให้เจริญยิ่งขึ้น เพราะเมื่อใดที่คิดว่าองค์กรของตนมีความเจริญและมีการพัฒนาที่ดีแล้วจึงหยุดนิ่ง ก็เท่ากับว่ากำลังเดินถอยหลังตลอดเวลา ผู้บริหารจึงควรมีการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยอาศัยหลักการดังนี้

1) กำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) ควรมีการประชุม อภิปราย เพื่อกำหนดนโยบายร่วมกันทั้งฝ่ายบริหารและสมาชิกในองค์กรอย่างชัดเจน และตรงไปตรงมา

2) ความเข้าใจในสถานการณ์ (Understand Relations) ต้องอาศัยความเข้าใจร่วมกันเพราะความต้องการของบุคคลจะเป็นตัวอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการทำงาน

3) การปรับปรุงสัมพันธภาพ (Improving Relations) การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในองค์กรถือเป็นผลพลอยได้ขององค์กร แต่ไม่ว่าคนในองค์กรจะมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันหรือไม่ก็ตามควรได้รับการเปิดเผย เพื่อให้ต่างฝ่ายได้รู้ถึงปัญหา เมื่อรู้ถึงปัญหาทุกคนจะพยายามปรับตัวเข้าหากันและตั้งใจทำงานมากขึ้น

4) ให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้ความสนับสนุนและความร่วมมือ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา ระบบการทำงานของมนุษย์ ขึ้นอยู่กับดุลยภาพของงาน (Balance of force) ภายในระบบของหน่วยงานนั้น ๆ

5) การเชื่อมโยง (Linking) แนวพุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กร คือ ความสามารถในการโน้มน้าวคนในหน่วยงานให้มีความเข้าใจที่ดีต่อกันมากที่สุด

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาองค์การเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การให้ดีขึ้นอย่างมีแบบแผน หรือกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การให้มีความเจริญก้าวหน้าหรือดีขึ้นกว่าเดิม

2.6 แนวคิดการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม และกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ย่อมเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะหลายวิธีการแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ทำให้แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม มีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามความเข้าใจ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

2.6.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมมีความหมายหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ได้ให้ความหมายว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้นั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับความจริงที่ว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง”²⁰

พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์ ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ว่า “การมีส่วนร่วมจะต้องมีขึ้นโดยตลอด ตั้งแต่การร่วมวางแผน โครงการ การเสาะเสาะกำลัง แรงงาน วัสดุ กำลังเงิน หรือทรัพยากรใดที่มีอยู่ในชนบทนั้น”²¹

สุจินต์ ดาววิระกุล ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง “กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง

²⁰ ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2526), หน้า 20.

²¹ พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์, การสร้างพลังชุมชนและการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2527), หน้า 18.

โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดกรอบแนวคิดจากตัวบุคคลภายนอก²²

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งในส่วนบุคคล กลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้คือ

- 1) ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
- 2) ร่วมคิดหา สร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน
- 3) ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือวาง โครงหรือกิจกรรม เพื่อจัดแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
- 4) ร่วมตัดสินใจในการใช้เป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม
- 5) ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง
- 7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
- 8) ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้ทำไว้จากบุคคลภายนอก หรือองค์กรต่างๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ต่อไป²³

อคิน รพีพัฒน์ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ทำทุกอย่างซึ่งไม่ใช่การกำหนดจากภายนอกแล้วให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหากแต่ทุกอย่างจะต้องเป็นเรื่องที่ประชาชนคิดเอง ซึ่งอาจแบ่งการมีส่วนร่วมออกได้ 5 ขั้นตอน คือ

²² สุจินต์ ดาววิระกุล, “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน”, วิทยานิพนธ์สังเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2527, หน้า 23.

²³ ไพรัตน์ เตชะรินทร์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภารการพิมพ์, 2527), หน้า 42.

- 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- 2) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของปัญหา
- 3) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการและวางแผนในการแก้ปัญหา
- 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินตามแผน
- 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคและปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ²⁴

ทงงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ ได้ให้ความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ดังนี้ “การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินการงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาของตัวเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ความรู้ และความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนการติดตามการปฏิบัติงานขององค์กร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง”²⁵

2.6.2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.3.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) มีผู้ให้คำนิยาม หรือความหมายไว้หลายประการ เช่น

Milbrath พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองประกอบด้วยฐานคติสำคัญ 2 ประการ คือ

- 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางการเมืองอย่างไร อย่างหนึ่ง มีแนวโน้มที่จะเกี่ยวข้องกับการกระทำอื่นๆทางการเมืองด้วย
- 2) ความเกี่ยวพันทางการเมือง มีลักษณะที่เป็นลำดับขั้น กล่าวคือบุคคลที่อยู่ในลำดับขั้นของการเกี่ยวพันทางการเมืองเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีกิจกรรมทางการเมืองเหมือนกัน ผู้ที่มีลำดับขั้น ของการเกี่ยวพันทางการเมืองในลำดับสูงจะครอบคลุมกิจกรรมทางการเมืองในลำดับที่ต่ำด้วย²⁶

²⁴ม.ร.ว. อคินรพีพัฒน์, **ชีวิตและจุดจบของสลัมกรุงเทพมหานคร แห่งหนึ่ง**, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2537), หน้า 14.

²⁵ทงงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ, **หลักการพัฒนาชุมชน**, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540), หน้า 93.

²⁶Milbrath, อังใน ปัทมาภรณ์ จันทรคณา, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในเขต จังหวัดเชียงราย”, **การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2552, หน้า 40-43.

ดังนั้น Milbrath ได้เสนอว่า บุคคลมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 14 ระดับ

- 1) การแสดงความสนใจทางการเมือง
- 2) การใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 3) การริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง
- 4) การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน
- 5) การติดกระดุม หรือสติ๊กเกอร์ เพื่อแสดงการสนับสนุน
- 6) การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง
- 7) การบริจาคเงินสนับสนุนทางการเมือง
- 8) การร่วมประชุม หรือชุมนุมทางการเมือง
- 9) การร่วมรณรงค์ทางการเมือง
- 10) การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง
- 11) การร่วมประชุมแกนนำของพรรค
- 12) การร่วมระดมทุน
- 13) การเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง
- 14) การดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จากลำดับของการเกี่ยวพันทางการเมืองที่ได้กล่าวมาแล้ว อาจพิจารณาคุณลักษณะของการกระทำทางการเมือง(Characteristics of specific political acts) จากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้ดังนี้

1) การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การที่บุคคลจะแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองจากสิ่งแวดล้อมมากพอสมควรจนกระทั่งเกิดความสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยตนเอง บุคคลที่คาดหวังว่าจะสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีความพยายามเพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางการเมืองของตน กิจกรรมเหล่านี้ถือเป็นรากฐานเบื้องต้นที่จำเป็นในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ แม้ว่าโดยทั่วไปปัจจัยกระตุ้นจะถูกส่งผ่านสื่อต่างๆ มากมาย แต่บางคนอาจจะให้ความสนใจเพียงเล็กน้อย หรือไม่ให้ความสนใจเลย การที่บุคคลจะตอบสนองต่อปัจจัยการกระตุ้นทางการเมืองอย่างไร ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเฉพาะบุคคล โดยทั่วไปการที่บุคคลได้รับปัจจัยกระตุ้นทางการเมืองยิ่งมาก จะยิ่งทำให้บุคคลนั้นมีโอกาสมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

2) การใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยทั่วไปการที่ประชาชนจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะเพื่อเป็นการ

แสดงออกถึงการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ทำให้คู่แข่งชั้นทางการเมืองจะต้องแสดงความรู้ความสามารถ และการเป็นคนที่มีคุณธรรม เพื่อขอรับความไว้วางใจหรือขอฉันทานุมัติจากประชาชนเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้น การใช้สิทธิเลือกตั้งแม้จะเป็นการแสดงออกในลำดับขั้นพื้นฐานของการเกี่ยวพันทางการเมือง แต่การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นการแสดงบทบาทที่มีส่วนร่วมทางการเมืองที่นับว่าสำคัญมาก

3) การริเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง โดยธรรมชาติของมนุษย์จะให้ความสนใจเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตน ดังนั้นบุคคลที่คิดว่าตนไม่ได้รับประโยชน์อย่างใดจากระบบการเมืองก็จะไม่สนใจการเมือง แม้กระทั่งพูดคุยทางการเมือง แต่บุคคลที่รู้และเข้าใจระบบการเมืองมีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อตนอย่างไร จะให้ความสนใจทางการเมืองมาก โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองที่จะมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นระดับความสนใจเกี่ยวกับการริเริ่มพูดคุยทางการเมืองจึงแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

4) การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดงออกในการชักจูงให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งบุคคลที่ตนสนับสนุนคล้ายกับเป็น “หัวคะแนน” ของคู่แข่งชั้นทางการเมือง เป็นการแสดงออกถึงความผูกพันทางการเมืองที่ชัดเจนมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพูดคุยทางการเมือง ทั้งนี้เพราะได้แสดงความคิดเห็นด้วยและเชื่อถือผู้ที่ตนสนับสนุนจะเป็นผู้นำทางการเมืองที่ดี

5) การติดกระดุมหรือติดสติ๊กเกอร์ เป็นการแสดงออกอย่างเปิดเผยให้บุคคลทั่วไปรู้ว่าตนให้การสนับสนุนพรรคการเมืองใด เพราะการติดกระดุมเป็นสัญลักษณ์ของพรรคยอม เป็นการประกาศตนในฐานะผู้สนับสนุน การกระทำนี้อาจมีผลในการโน้มน้าวผู้ใกล้ชิดที่ยังไม่ได้ตัดสินใจให้เข้าร่วมสนับสนุนเช่นเดียวกับตนได้

6) การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง การกระทำในการเมืองระดับนี้แสดงว่าบุคคลได้เพิ่มระดับความสนใจทางการเมืองขึ้น จนถึงอยากสัมผัสพูดคุย โดยอาจจะเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือให้กำลังใจกับนักการเมืองให้มีขวัญกำลังใจในการต่อสู้ต่อไป โดยทั่วไปมีประชาชนเพียงส่วนน้อยที่ติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมืองโดยตรง การติดต่อกับผู้นำทางการเมืองอาจกระทำได้โดยส่งจดหมาย โทรเลข โทรศัพท์ หรือการพูดคุยโดยตรง การได้ติดต่อกับผู้นำโดยตรงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจทางการเมือง จนเปลี่ยนฐานะจากผู้สนใจให้การสนับสนุนไปสู่การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองโดยตรง

7) การบริจาคเงิน แสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการสนับสนุนอย่างจริงจังและอาจพัฒนาไปสู่การเป็นผู้เข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองโดยตรงในฐานะสมาชิกพรรค

8) การร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง เป็นการแสดงออกถึงความเห็นพ้องและความผูกพันที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เป็นการแสดงออกถึงการสังกัดกลุ่มอย่างชัดเจน

9) การร่วมรณรงค์ทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการขยายความสนับสนุนจากประชาชนให้มีความกว้างขวางและทั่วถึง ซึ่งมีหลายกรณี อาทิเช่น การพิมพ์จดหมาย การส่งจดหมาย การติดโปสเตอร์หรือการเกาะประตูบ้านเพื่อชักจูงประชาชนให้ช่วยสนับสนุนหรือการร่วมโฆษณาชักจูงประชาชนด้วยการให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่ประชาชน

10) การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองอย่างชัดเจนว่าตนเองสังกัดพรรคใด ซึ่งลักษณะสำคัญของการเป็นสมาชิก คือ การจ่ายเงินบำรุงพรรค การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค

11) การร่วมประชุมแกนนำพรรค เพื่อประชุมวางแผนกลยุทธ์ของพรรค โดยทั่วไปต้องผ่านการเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญของพรรค จนพรรคไว้วางใจและเชื่อมั่นว่าจะสามารถสร้างความแข็งแกร่ง จนสามารถเอาชนะคู่แข่งทางการเมืองได้

12) การร่วมระดมทุน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถบริจาคทรัพย์สินเพื่อสนับสนุนการแข่งขันทางการเมืองได้ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักการเมือง

13) การเสนอตัวเป็นคู่แข่งทางการเมือง บุคคลในระดับนี้ต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างความประทับใจและความเชื่อมั่นต่อประชาชนได้

14) การดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นการแสดงออกทางการเมืองในระดับสูงสุด ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีความสามารถในการพัฒนาประเทศ ทำให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีและมีความสุข จะทำให้พรรคได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ส่งผลต่อการเลือกตั้งครั้งต่อไปด้วย ดังนั้น การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้วยการดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นบทบาทสำคัญสูงสุดของประชาชนที่มีต่อระบบการเมือง

L.J and M.F. ได้สรุปนิยามที่นำมาอ้างอิงกันโดยทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 10 ความหมาย คือ

1) การให้การสนับสนุนและการร้องเรียนต่อผู้นำรัฐบาล เพื่อให้สนองตอบต่อความต้องการใด ๆ

2) ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐที่ได้ผลและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) กิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การออกเสียง การยื่นข้อเรียกร้อง การประท้วง การลือบปี่ เป็นต้น

- 4) การใช้สิทธิเลือกตัวแทนเข้าไปใช้อำนาจแทนตนเอง (Representation)
- 5) ความรู้สึกแปลกแยกหรือตีตนออกจากระบบการเมืองอันเนื่องมาจากการถูกกีดกันไม่ให้เขาได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม พวกนี้มีศักยภาพที่จะกลับเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่พวกเขาเห็นว่าเหมาะสมหรือยุติธรรมกว่าเก่า
- 6) กิจกรรมของพวกที่ตื่นตัวในทางการเมือง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้รวมไปถึงการพูดคุยถกเถียงปัญหาในทางการเมืองก็ได้ ไม่จำเป็นเสมอไปว่าจะต้องอยู่ในรูปของการใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 7) กิจกรรมทางการเมืองทุกชนิด ทั้งแบบที่ใช้ความรุนแรง และแบบที่ไม่ใช้ความรุนแรง
- 8) กิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมที่ต้องการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของข้าราชการด้วย
- 9) กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทบต่อการเมืองระดับชาติ แต่บางคนมองว่าจะต้องรวมถึงกิจกรรมที่กระทบต่อองค์กรส่วนท้องถิ่นด้วย
- 10) กิจกรรมทุกชนิดที่เป็นการเมือง²⁷

Geoffrey K. Roberts ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่กระทำโดยสมัครใจของแต่ละบุคคลในกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นสมาชิก และการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองต่างๆ กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่ในสถาบันการเมืองต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมือง หรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกกลุ่มการเมือง²⁸

---

²⁷ L.J and M.F, Democratic Technique in Secondary In the Classroom, อ้างใน จิรชานาคสวัสดิ์, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง”, ภาคนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2540, หน้า 20.

²⁸ **Geoffrey K. Roberts**, A Dictionary of Political Analysis, (London : Longman, 1971), p 145.

William Erwin การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตาม ผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง²⁹

1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในทุกสังคมจะมีกลุ่มคนที่มีส่วนร่วมทางการเมือง และมีระดับของการมีส่วนร่วมที่ แตกต่างกันไป อาจแบ่งเป็นลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากน้อยไปหามากได้ ดังนี้

- (1) รับฟังข่าวสารทางการเมือง
  - (2) ออกเสียงลงคะแนน
  - (3) ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการเมือง
  - (4) ชักชวนให้ไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
  - (5) ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการติดป้าย ประกาศสนับสนุนหรือให้ผู้อื่นทราบโดยทั่วไป
  - (6) ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือ นักการเมือง
  - (7) สนับสนุนด้วยการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
  - (8) ติดตามหาเสียงของนักการเมือง
  - (9) ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียง
  - (10) เป็นสมาชิกพรรคที่ทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำ
  - (11) เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
  - (12) ช่วยหาเงินให้พรรค
  - (13) สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้ง
  - (14) เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคหรือได้รับเลือกตั้ง³⁰
- 2) รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

²⁹William Erwin, Democratic Technique in Secondary In the Classroom, อังใน, เรื่อง เดียวกัน, หน้า 21.

³⁰จิร โชติ วีระสัยและคณะ, รัฐศาสตร์ทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542), หน้า 35.

เนื่องจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปรากฏการณ์ของกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างรวมกันอยู่ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ต่างก็มุ่งที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลทั้งสิ้น รูปแบบต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละสังคม อาจเน้นหรือให้ความสำคัญแตกต่างกันไป บางสังคมอาจให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับชาติ แต่บางสังคมอาจเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเดินขบวนประท้วงรัฐบาลก็ได้ นอกจากนี้ในการที่บุคคลแต่ละคนจะยึดเอาการมีส่วนร่วมในรูปแบบใด ๆ เป็นแนวทางย่อมที่จะต้องมีการที่แตกต่างกันไปด้วย พวกที่เข้าไปช่วยหาเสียงให้ผู้สมัครรับการเลือกตั้งอาจดำเนินการได้โดยการเข้าเป็นสมาชิกพรรคนั้น ๆ ปฏิบัติการไปตามแนวทางหรือแนวนโยบายที่พรรควางไว้ให้ ส่วนพวกที่ติดต่อโดยตรงกับผู้แทนราษฎร เพื่อหวังที่จะให้ผู้แทนช่วยเหลือการใด ๆ ก็ย่อมที่จะใช้กระบวนการที่แตกต่างกันไป³¹

เนื่องจาก Rodee ได้ให้คำนิยามของคำว่ามีส่วนร่วมทางการเมืองว่า เป็นกิจกรรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น รูปแบบต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงถูกแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1) การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นกิจกรรมของบุคคลแต่ละคนในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจในการปกครอง สิทธิในการเลือกตั้งจึงอาจนับได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการควบคุมรัฐบาล แต่การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งจะแตกต่างไปจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมในรูปแบบอื่น ๆ ที่สังคมเป็นผู้กำหนดโอกาสให้ เช่น 4 ปี ต่อครั้ง จึงทำให้ความรู้สึกสร้างสรรค์ของคนมีน้อยมาก

2) กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงเป็นกิจกรรมในลักษณะเดียวกันการใช้สิทธิเลือกตั้งแต่เป็นรูปแบบของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียง กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนอาจใช้เพื่อเพิ่มอิทธิพลที่เขาพึงมีต่อผลของการเลือกตั้งนอกเหนือไป จากเสียงหนึ่งเสียงที่เขาได้จากสิทธิในการเลือกตั้งแล้วกิจกรรมการรณรงค์หาเสียงนี้ นับเป็นกิจกรรมที่ค่อนข้างยากเมื่อเปรียบเทียบกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3) กิจกรรมของชุมชนเป็นกิจกรรมของกลุ่ม หรือองค์กรที่ราษฎรร่วมกันดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมือง ในกรณีนี้ราษฎรจะร่วมมือกันเพื่อใช้อิทธิพลต่อการดำเนินงานของรัฐบาล กิจกรรมในรูปแบบนี้เป็นไปอย่างมีเป้าหมายที่แน่นอนและมีอิทธิพลมาก

4) การติดต่อเป็นการเฉพาะเป็นรูปแบบสุดท้ายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และจะเกี่ยวเนื่องกับราษฎรรายบุคคลไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ ข้าราชการเพื่อให้แก้ไข

³¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

ปัญหาใด ๆ เฉพาะหรือของครอบครัว กิจกรรมในรูปแบบนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลน้อยมาก³²

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น รับฟังข่าวสารทางการเมือง ออกเสียงลงคะแนน ชักชวนให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นต้น

2.6.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ในปัจจุบันการปกครองในระบอบประชาธิปไตยถือว่าการปกครองที่เหมาะสมในการปกครองประเทศในปัจจุบัน เพราะเป็นการปกครองที่สนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ คือ การยอมรับ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจปกครองประเทศอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตยยังไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างแท้จริง

2.6.3.1 ความหมายของประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” นั้นมีความหมายอย่างกว้างขวาง ดังนั้นการให้ความสำคัญกับคำว่า ประชาธิปไตยเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเพื่อการพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

คึกฤทธิ์ ปราโมชและชาญวิทย์ เกษตรศิริ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” คือ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค สิทธิประกอบด้วยความรู้จักหน้าที่ เสรีภาพจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าหนทางใด ๆ ส่วนความเสมอภาค คือ ความเสมอภาคในโอกาสที่จะทำงานทุกชนิดตลอดจนความเสมอภาคในการที่จะก้าวหน้าต่อไปในกิจการงานของตน³³

³²Roodee, Introduction to Polirical Science, อ้างใน สุจิต บุญบงการ, การพัฒนาทางการเมืองไทย, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 15.

³³คึกฤทธิ์ ปราโมชและชาญวิทย์ เกษตรศิริ, ประชาธิปไตยของชาวบ้าน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์มณเฑศ, 2539), หน้า 94.

สมบูรณ์ สุขสำราญ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ว่าหมายถึง ระบบการปกครองที่ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจสูงสุด ในการปกครองประเทศ³⁴

สุชุม นवलสกุลและวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การปกครองที่เป็นประชาธิปไตย คือ “รูปการปกครองที่ยึดอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนไม่ว่าจะเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี (Presidential Democracy) หรือแบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy) เป็นการใช้อำนาจสูงสุดในการปกครองอยู่ที่ประชาชนแล้วก็เป็นกรปกครองแบบประชาธิปไตยทั้งสิ้น ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รัฐธรรมนูญมีทั้งที่เป็นแบบลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ การที่จะพิจารณาว่าประเทศใดเป็นประชาธิปไตยหรือไม่จึงต้องดูว่ารัฐธรรมนูญของประเทศนั้นกำหนดให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยหรือไม่³⁵

กระมล ทองธรรมชาติและคณะ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” คือประชาธิปไตยในฐานะอุดมคติหรือในฐานะที่เป็นแนวคิดทางการเมืองประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตและประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมือง³⁶

2.6.3.2 รูปแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิด และหลักการ ดังที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องพิจารณาถึงรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับสังคมไทย

สำหรับประเทศไทยเรานั้น ได้พยายามเลียนแบบระบบรัฐสภาแบบอังกฤษ แต่ก็เจอกับมรสุมมากมาย มีการปฏิวัติ รัฐประหาร หรือการยึดอำนาจในการใช้อำนาจทหารหลายครั้ง รวมทั้งการนองเลือดในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 จนเกิดประชาธิปไตยแบบครึ่งใบขึ้น กล่าวคือ ในส่วนของกระบวนการประชาธิปไตย ก็คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนที่ไม่ใช่ประชาธิปไตยก็คือนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีบางท่านไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ในแง่หนึ่งนี่เป็นการผสมผสานระหว่างรูปแบบของตะวันตกและมรดกตกทอดของวัฒนธรรมการ

³⁴ สมบูรณ์ สุขสำราญ, *อุดมการณ์ของชาติ*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2541), หน้า 79.

³⁵ สุชุม นवलสกุลและวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, *การเมืองและการปกครองไทย*, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539), หน้า 118.

³⁶ กระมล ทองธรรมชาติและคณะ, *หลักประชาธิปไตย*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 117.

เมืองไทย คือระบบข้าราชการเป็นผู้ใหญ่ จนมีคำกล่าวว่า ประชาธิปไตยครึ่งใบในแง่หนึ่งก็คือ ประชาธิปไตยแบบไทยหรือแบบไทยๆ³⁷

2.6.3.3 รูปแบบของประชาธิปไตยนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1) ประชาธิปไตยแบบโดยตรง (Direct Democracy) เป็นการปกครองที่ประชาชนมาใช้สิทธิใช้เสียงในการกำหนดนโยบายเพื่อบริหารประเทศโดยตรงเป็นไปตามหลักอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ซึ่งรูปแบบนี้ถือว่ามีมาตั้งแต่สมัยกรุงเอเธนส์ในกรีกโบราณ เมื่อ 25 ศตวรรษมาแล้ว ในสมัยกรุงเอเธนส์ฐานะเป็นนครรัฐ (City State) คือ มีอธิปไตยของตนเองแต่เป็นรัฐที่ซึ่งมีประชาชนไม่มากนัก ปัจจุบันเมื่อสภาพสังคมการเมืองเปลี่ยนไปทั้งจำนวนคนและปัญหาของประเทศก็ได้เปลี่ยนไปเป็นรูปแบบประชาธิปไตย ที่มีผู้แทนโดยตรงหรือทางอ้อม

2) ประชาธิปไตยแบบโดยทางอ้อมหรือแบบมีผู้แทนราษฎร (Representative Democracy) ประชาธิปไตยในรูปแบบ ดังกล่าวนี้เป็นระบอบการเมืองที่ประชาชนเลือกผู้แทนของตนเข้าไปบริหารและตัดสินใจแทนตนเป็นระบอบการปกครองที่ประชาชนได้มอบอำนาจอธิปไตยให้ผู้แทนเป็นผู้ใช้อำนาจแทนประชาชน ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจะมีวาระการดำรงตำแหน่ง เช่น อาจเป็น 2 ปี 4 ปี หรือ 5 ปี เป็นต้น แล้วก็หมุนเวียนเพื่อให้ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอีกครั้งเมื่อครบวาระที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

สรุปว่า หลักการการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ เป็นการปกครองที่ให้สิทธิและเสรีภาพกับประชาชน ได้มีสิทธิใช้เสียงในการตัดสินใจทางการเมืองเท่าๆกัน ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ซึ่งถือว่าเป็นหลักการที่สำคัญที่ทำให้ประชาธิปไตยมีความสมบูรณ์

2.7 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

เทศบาลนครขอนแก่น หรือเมืองขอนแก่น ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยมีเขตตำบลในเมือง ตำบลบ้านเป็ด ตำบลศิลา และตำบลเมืองเก่า ทับซ้อนอยู่ มีพิกัดภูมิศาสตร์อยู่ที่ 16°26'N 102°50'E ทั้งนี้ ขอนแก่นเป็นเมืองหลักภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ร่วมกับ เชียงใหม่ สงขลา นครราชสีมา และ ชลบุรี ในปัจจุบันเมืองขอนแก่นถือเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ความเจริญ เศรษฐกิจ หน่วยงานราชการ และการคมนาคม ที่สำคัญของภูมิภาค

เทศบาลนครขอนแก่น เดิมได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง โดยพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งเทศบาลเมืองขอนแก่น มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2478 นายเทศมนตรีคนแรก

³⁷ลิขิต ชีรวะกิน, การเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548), หน้า 155-157.

คือ พระเสนาราชภักดี เข้าดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2478 ก่อนได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองตามพระราชกฤษฎีกา 2 เดือน ศาลาเทศบาลเมืองขอนแก่นตั้งอยู่ที่ดินราชพัสดุแปลงที่ตั้งศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ในขณะนั้นอยู่ทางทิศใต้ด้านตะวันตกของถนนกลางเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น ตรงข้ามกับสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองขอนแก่นในปัจจุบัน จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2492 จึงได้ย้ายที่ทำการไปอยู่ที่ดินแปลงที่ตั้งสถานีอนามัยและสถานีดับเพลิงด้านตะวันออกของถนนกลางเมือง อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน มาจนถึง พ.ศ. 2508 เป็นเวลา 16 ปี ต่อมากระทรวงมหาดไทย ให้สำนักงานเทศบาลเมืองขอนแก่นใช้อาคารร่วมกับอำเภอเมืองขอนแก่น ซึ่งได้ย้ายมาอยู่ ตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2508 จนถึงวันที่ 21 ตุลาคม 2527 รวมเป็นเวลา 19 ปี ใน พ.ศ. 2527 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งอยู่ที่ปัจจุบันและได้เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2527 เป็นต้นมา

2.7.1 กลุ่มประชากรในจังหวัดขอนแก่น

ประชากรในจังหวัดขอนแก่น มาจากเผ่าพันธุ์เดียวกันเป็นส่วนใหญ่ คนในพื้นที่เป็นชาวพื้นเมืองเดิมในสมัยก่อนประวัติศาสตร์คาบเกี่ยวกับสมัยประวัติศาสตร์ มีร่องรอยทางโบราณคดีปรากฏ เช่น ชุมชนโบราณ โนนนกกทา บ้านนาดี ตำบลลูกธาดู อำเภอหนองนาคำ และที่โนนเมือง บ้านนาโพธิ์ อำเภอชุมแพ มีอายุอยู่ประมาณ 3,000 ปีเศษ ต่อมาในสมัยลพบุรี ได้พบโครงกระดูกและเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ในยุคสมัยนั้นไม่ทราบแน่นอนว่า เป็นเผ่าพันธุ์หรือชาติพันธุ์ใด เพราะดินแดนที่ราบสูงกว้างใหญ่มีชนชาติโบราณเข้ามาอาศัยอยู่นานแล้ว เช่น ชุมชนบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

พื้นที่จังหวัดขอนแก่น เดิมเคยอยู่ในอำนาจการปกครองของขอมมาก่อน มีโบราณสถานศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ปรากฏอยู่ทั่วไป จากนั้นจึงตกอยู่ภายใต้อำนาจการปกครองของอาณาจักรล้านช้างเวียงจันทน์ จำปาศักดิ์ ประชาชนลาวได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในดินแดนที่ราบสูง การอพยพของประชากรปรากฏชัดยิ่งขึ้น ในสมัยกรุงธนบุรี และต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

2.7.2 ชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีทั้งสิ้น 82 ชุมชน แบ่งออกเป็น 4 เขตเลือกตั้ง

ปัจจุบันแนวโน้มของจำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีจำนวนลดลง เนื่องจากมีการขยายตัวเขตพื้นที่อยู่อาศัยใกล้ชิดติดต่อกันกับเขตเทศบาลนครขอนแก่น ในรูปแบบของหมู่บ้านจัดสรร (ในเขตเทศบาลนครรวมถึงพื้นที่ติดกับเขตเทศบาล ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลศิลา เทศบาลตำบลบ้านเป็ด เทศบาลตำบลเมืองเก่า เทศบาลตำบลพระลับ) มีจำนวนประชากรที่จดทะเบียน รวมถึงประชากรแฝงที่อาศัยรวมอยู่เป็นจำนวนมากและหนาแน่นประมาณ 300,000 คน

การคมนาคม

เทศบาลนครขอนแก่น มีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงกับเมืองอื่นๆ หลายทาง ได้แก่ ทางบก แบ่งออกเป็น 2 ทาง ดังนี้

1. **ทางรถไฟ** การเดินทางโดยรถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพ มีรถธรรมดา รถเร็ว รถด่วน มีจุดจอดรับ – ส่ง ผู้โดยสารตามสถานีต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้ สถานีเมืองพล สถานีบ้านไผ่ สถานีบ้านแฮด สถานีขอนแก่น สถานีน้ำพอง และสถานีเขาสวนกวาง

2. ทางหลวงแผ่นดิน

ทางหลวงหมายเลข 2 จังหวัดสระบุรี – นครราชสีมา – ขอนแก่น – อุดรธานี – หนองคาย

ทางหลวงหมายเลข 12 จังหวัดขอนแก่น – เพชรบูรณ์ – พิษณุโลก – สุโขทัย – ตาก

ทางหลวงหมายเลข 23 แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ผ่านอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น – มหาสารคาม

ทางหลวงหมายเลข 207 จังหวัดขอนแก่น – บุรีรัมย์

ทางหลวงหมายเลข 208 จังหวัดขอนแก่น – มหาสารคาม

ทางหลวงหมายเลข 209 จังหวัดขอนแก่น – กาฬสินธุ์

ประวัติและโครงสร้างองค์กร

แต่เดิมการจัดการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของกองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ต่อมาในการเลือกตั้งครั้งที่ 16 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2535 รัฐบาลของนายอานันท์ ปันยารชุน ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการเลือกตั้ง ได้ตระหนักถึงปัญหาการซื้อขายเสียงที่มีอยู่ทั่วไป จึงแต่งตั้ง "คณะกรรมการติดตามและสอดส่องดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" หรือที่รู้จักกันในชื่อ องค์กรกลาง เป็นหน่วยงานอิสระไม่มีผลประโยชน์ใดๆ กับการเลือกตั้ง ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง และตรวจสอบการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อส่งเสริมการเลือกตั้งอย่างยุติธรรมในประเทศไทย โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวน 5 คน ซึ่งเลือกสรรโดยวุฒิสภา ดำรงตำแหน่งได้สมัยเดียวเป็นเวลา 7 ปี (ยกเว้นชุดแรก ดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 3 ปี 6 เดือน ตามเงื่อนไขใน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค

การเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง

กรรมการการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด และไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

หน้าที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
2. ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
3. มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
4. ออกข้อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ
5. ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
6. สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
7. สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการ

เลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

8. ประกาศผลการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

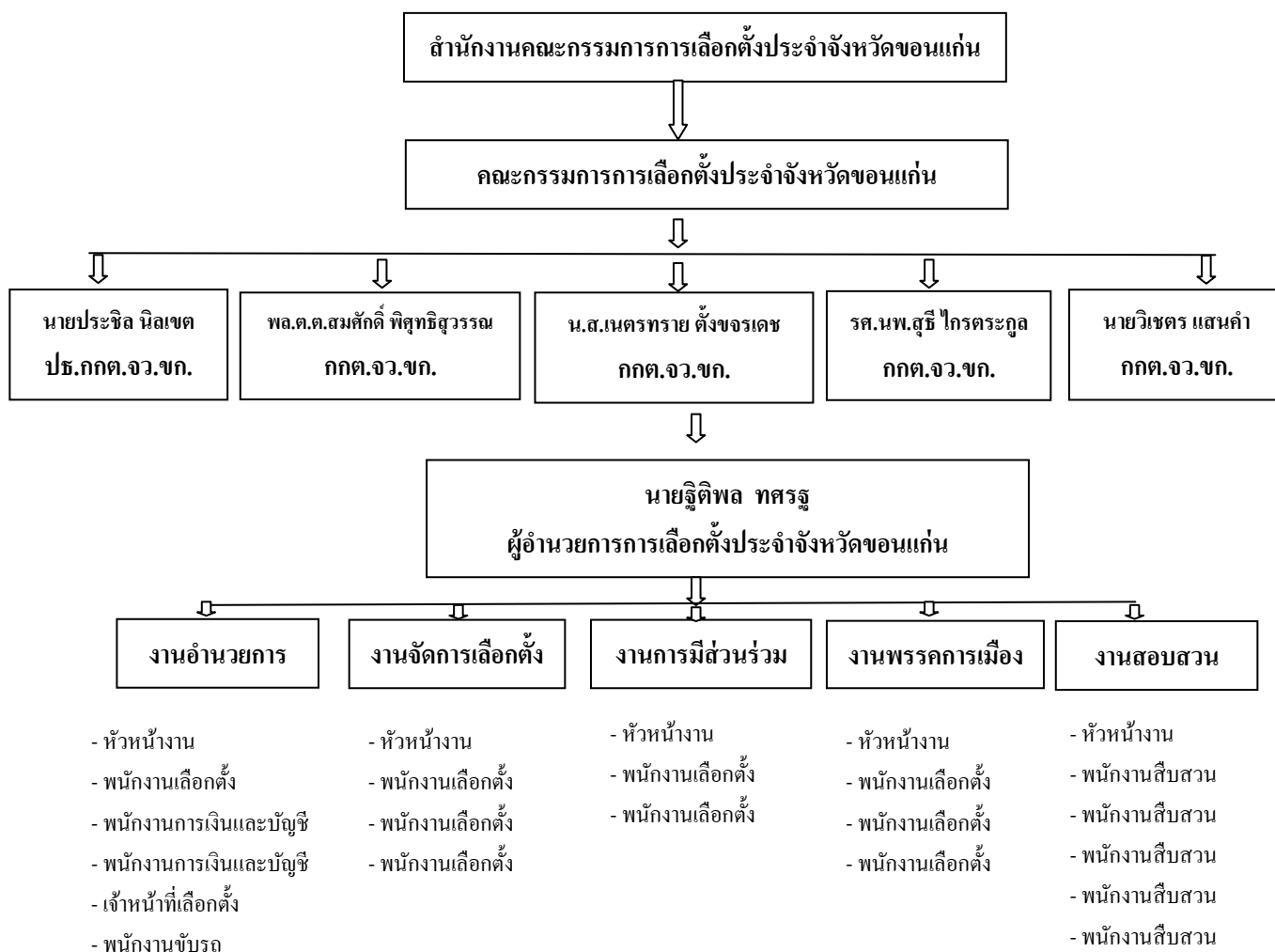
9. ดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือ
หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

10. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

11. ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ซึ่งจากที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้
ดังนี้

โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

แผนภาพที่ 2.1 โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิรุณ วิมลอักษร ได้ศึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักวิชาการ ข้าราชการ และนักการเมือง พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่มา องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกันแต่ประการใด สำหรับเหตุผลที่ทำให้ ความเห็น เกี่ยวกับประเด็นที่มาและองค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน น่าจะเนื่องมาจากทุกกลุ่ม ต้องการที่จะเห็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีความเป็นกลางอย่างแท้จริง ในการควบคุมการจัดการเลือกตั้ง ส่วนประเด็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ไม่ แตกต่างกัน น่าจะเนื่องมาจากอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในแบบสอบถาม เป็นหน้าที่ที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งในประเทศต่าง ๆ ถือเป็นหลักที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว และเป็นหน้าที่ที่สะท้อนปัญหา การเลือกตั้งของประเทศไทยที่เป็นอยู่จริง³⁸

ระวีพร ทรงสุภา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่า องค์การเอกชน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในรูปแบบของอาสาสมัครต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดการสอดส่องดูแล ควบคุม กำกับการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยไม่มีการทุจริต ซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ ด้านการ ตรวจสอบการเลือกตั้งพบว่า องค์การเอกชนได้ทำหน้าที่เป็นอย่างดีในการตรวจสอบการเลือกตั้ง มีการดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การตรวจสอบค่าใช้จ่าย ในการเลือกตั้ง³⁹

สมจิตร ดอนมอญ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานสืบสวนสอบสวน และด้านงานพรรค การเมือง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มี เพศ และอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและ รายด้านมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการ การ

³⁸พิรุณ วิมลอักษร, “คณะกรรมการการเลือกตั้งศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักวิชาการ ข้าราชการและนักการเมือง”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2549, 105 หน้า

³⁹ระวีพร ทรงสุภา, “ทัศนคติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีต่อองค์กรเอกชนในการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 76 หน้า.

เลือกตั้งจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรจัดทำโครงการ กกต.สัญจร เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งให้แก่ประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเลือกตั้งเกิดความสุจริตโปร่งใส และเที่ยงธรรม⁴⁰

เจ็ดศักดิ์ เปลี่ยนแปลงศรี ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543 พบว่า ปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆพบว่า โดยเฉลี่ยภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง มีปัญหาในระดับพอสมควร เมื่อพิจารณาในรายละเอียดประเด็นพบว่า ในทุกประเด็นเข้าหน้าที่และคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง มีความเห็นว่า มีปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับพอสมควร ด้านความพร้อมในการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพบว่า โดยเฉลี่ยภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง อยู่ในระดับพอสมควร และด้านความร่วมมือ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง อยู่ในระดับพอสมควร

บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/อาชีพ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน⁴¹

สุพจน์ คุณาวงศ์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา

⁴⁰สมจิตร ดอนมอญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย), 2553, 93 หน้า.

⁴¹เจ็ดศักดิ์ เปลี่ยนแปลงศรี, “ปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ในการบริหารจัดการการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, 114 หน้า.

ตำแหน่งอาชีพ เงินเดือน ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴²

ประภาส แถนสีแสง ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ด้านการตรวจสอบการเลือกตั้ง และด้านกระบวนการจัดการเลือกตั้งตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน⁴³

บัณฑิต ไชโย ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁴

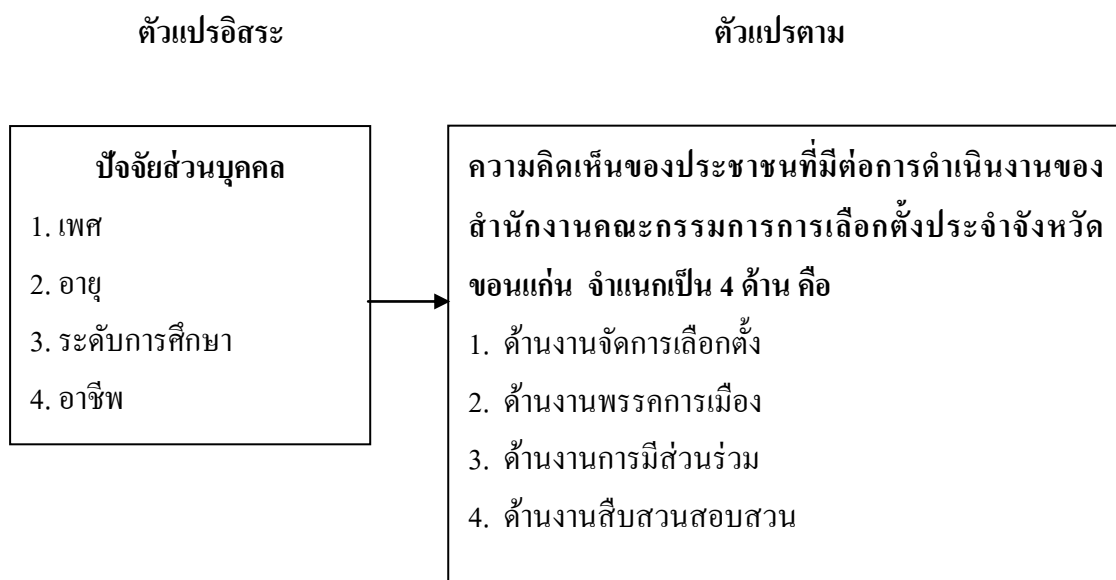
⁴²สุพจน์ คุณาวงศ์, “บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2547, 124 หน้า

⁴³ประภาส แถนสีแสง, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2552, 118 หน้า.

⁴⁴บัณฑิต ไชโย, “ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่”, การศึกษาค้นคว้ารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, 86 หน้า.

2.9 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยศึกษาจากงานวิจัยของ สมจิตร ดอนมอญ⁴⁵ มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยแนวทางในการศึกษาวิจัย จึงได้กรอบแนวคิดที่จะศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ด้านโดยเขียนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁴⁵สมจิตร ดอนมอญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต,(บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคามกาฬสินธุ์วิทยาเขต), 2553, อ้างแล้ว, หน้า 26.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รวมประชากรทั้งหมด 102,890 คน

3.1.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ถือว่าเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยการใช้สูตรการหาตัวอย่างของ Taro Yamane¹ ดังนี้

---

¹สำเร็จ จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 64.

$$n = \frac{N}{1 + N(d)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างที่ต้องการหา
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 d = ค่าสัดส่วนที่ต้องการให้ค่าสัดส่วนจากตัวอย่าง

แตกต่างกันไปจากประชากรไม่เกินร้อยละ 5 หรือ .05

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง } n &= \frac{102890}{1 + 102890 (.05)^2} \\ &= 400 \end{aligned}$$

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ การสุ่มที่มีได้กำหนดไว้ล่วงหน้าว่า ใครจะเป็นตัวอย่างบ้างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้น เมื่อพบเจอบุคคลใดก็สุ่มแจกแบบสอบถามคนนั้นเป็นตัวอย่างไปเลย ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ คนใดไม่ตอบก็หาคนใหม่ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวนก็เลิกเก็บ³

การสุ่มแบบบังเอิญ เมื่อพบเจอบุคคล ผู้วิจัยได้มีการสอบถามก่อนแจกแบบสอบถามว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เมื่อตรงตามวัตถุประสงค์แล้ว จึงแจกแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถามตามชุมชนต่างๆ ที่อยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง โดยไม่ได้เลือกว่า บุคคลนั้นเป็นใคร ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ จนครบตามจำนวนที่กำหนด

---

²พิสนุ พ่องศรี, วิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : พรอพเพอร์ตี้พริ้น จำกัด, 2550), หน้า 109.

³รานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSS, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเทอร์เน็ตพริ้น จำกัด, 2549), หน้า 65

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจเช็ครายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง 2) ด้านงานพรรคการเมือง 3) ด้านงานการมีส่วนร่วม 4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน โดยคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) การสร้างคำถามตามแนวของ Likert⁴ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้ค่าดังนี้ คือ

5 คะแนน	เท่ากับ	มากที่สุด
4 คะแนน	เท่ากับ	มาก
3 คะแนน	เท่ากับ	ปานกลาง
2 คะแนน	เท่ากับ	น้อย
1 คะแนน	เท่ากับ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอนดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

---

⁴ สำริง จันทรสวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 148-152.

3) สร้างแบบสอบถาม และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน นำแบบสอบถาม ปรึกษาอาจารย์ที่ศึกษาศาสตรนิพนธ์ และอาจารย์ที่ศึกษาศาสตรนิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

4) นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและผ่านการแก้ไข ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

5) นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruency : IOC) ของแบบสอบถาม

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 แนใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แนใจว่าสอดคล้อง

-1 แนใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป⁵

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ศึกษาศาสตรนิพนธ์ และอาจารย์ที่ศึกษาศาสตรนิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองใช้

3.4.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1) แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ชุด เพื่อนำข้อมูลมาหาคุณภาพแบบสอบถาม

2) นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าคงที่ภายในเนื้อหาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยการใช้อนุกรมของคอนบาค (Cronbach) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัย ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

---

⁵ ธีระศักดิ์ อุ่ นารมณเลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่า มีความเที่ยงโดยการหาความเที่ยงของแบบสอบถาม หากความเที่ยงภายในโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตร⁶ คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S^2 i}{S^2 t} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S^2 i$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
$S^2 t$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3) การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ สามารถหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ .895 ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

4) นำเครื่องมือที่ทดลองแล้วพร้อมผลทดสอบนำเสนออาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์และอาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์ร่วม ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

5) จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริง และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 แหล่งข้อมูล

รวบรวมและจัดเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามให้กับประชากรในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.5.2 ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

---

⁶พิชิต ฤทธิจรูญ, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์, 2547), หน้า 204.

2) แจกแบบสอบถามด้วยตนเองแก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จนครบ 400 ชุด

3) นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ไปตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล หากมีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์นำแบบสอบถามไปเก็บใหม่ด้วยตนเอง

4) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษา

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน เมื่อได้รับแบบสอบถามครบแล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง และให้อยู่ในระเบียบให้พร้อมนำไปทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ งานจัดการเลือกตั้ง งานพรรคการเมือง งานการมีส่วนร่วม งานสืบสวนสอบสวน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินค่าเพื่อแปลความหมาย และวิเคราะห์ผล แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้⁷

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= .80 \end{aligned}$$

$$(\text{ขีดจำกัดบนของชั้นแรก} = \text{ขีดจำกัดล่างของชั้นแรก} + \text{ขนาดชั้น} - 0.01)$$

⁷ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า 101.

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม

4) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติพื้นฐานเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

3.7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง นำเสนอโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.7.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยใช้สถิติทีทดสอบ (t-test) ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และในการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของ Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ วิเคราะห์โดยการใช้ จำนวนนับ (Count) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายสถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานพรรคการเมือง ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานสืบสวนสอบสวน วิเคราะห์โดยการใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ตอนที่ 4 เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวบรวมข้อมูลแล้วสรุปผลเรียงตามลำดับ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าจำนวนนับ (Count) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	171	42.80
หญิง	229	57.20
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.20 คน รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 30 ปี	65	16.20
31- 43 ปี	148	37.00
44 – 56 ปี	101	25.30
57 ปีขึ้นไป	86	21.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 31- 43 ปี มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมาคือ อายุ ระหว่าง 44 – 56 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 อายุ ระหว่าง 57 ปีขึ้นไป จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และอายุระหว่าง 18 - 30 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	124	31.00
ระดับมัธยมศึกษา	90	22.50
ระดับปวช./อนุปริญญา	45	11.30
ระดับอนุปริญญา/ปวส.	50	12.50
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	91	22.70
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70

ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และระดับปวช./อนุปริญญา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพเกษตรกรรม	49	12.30
อาชีพรับจ้างทั่วไป	99	24.70
อาชีพค้าขาย	93	23.20
อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	85	21.30
อาชีพพนักงานบริษัท	74	18.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 อาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม

ระดับการปฏิบัติหน้าที่	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	3.44	0.86	มาก
2) ด้านงานพรรคการเมือง	3.29	0.80	ปานกลาง
3) ด้านงานการมีส่วนร่วม	3.44	0.82	มาก
4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน	3.40	0.86	ปานกลาง
รวม	3.39	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และด้านงานสืบสวนสอบสวน และด้านงานพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40, 3.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง

ข้อที่	ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว. สมาชิกท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น	3.46	0.94	มาก
2	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว. สมาชิกท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น	3.41	0.96	มาก
3	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง	3.43	0.96	มาก
4	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น การดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งให้ เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม	3.46	0.95	มาก
รวม		3.44	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น การดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งให้ เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส., ส.ว. สมาชิกท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งส.ส. ,ส.ว. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนใน เขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง

ข้อที่	ด้านคุณภาพการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด	3.35	0.97	ปานกลาง
2	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับประชาชนทราบ	3.39	0.92	ปานกลาง
3	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเงินภาษีให้พรรคการเมือง	3.13	1.02	ปานกลาง
4	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมือง	3.33	0.96	ปานกลาง
5	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับกรรมการสาขาพรรคและสมาชิกพรรคการเมือง ผู้นำท้องถิ่น นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป	3.26	0.97	ปานกลาง
รวม		3.29	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับประชาชนทราบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเงินภาษีให้พรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ด้านงานการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.37	0.96	ปานกลาง
2	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.42	0.91	มาก
3	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	3.45	0.95	มาก
4	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย	3.46	0.93	มาก

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม (ต่อ)

ข้อที่	ด้านงานการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนาประชาธิปไตย	3.41	0.95	มาก
6	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.55	0.93	มาก
รวม		3.44	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน

ข้อที่	ด้านงานสืบสวนสอบสวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานมอบหมาย	3.38	0.95	ปานกลาง
2	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	3.38	0.95	ปานกลาง
3	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง	3.39	0.96	ปานกลาง
4	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการติดตามการหาเสียงการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3.40	0.94	ปานกลาง
5	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น รับการแจ้งการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.44	0.95	มาก
6	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการติดตามการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง	3.42	0.97	มาก
รวม		3.40	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น รับการแจ้งการทุจริตเกี่ยวกับ

การเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการติดตามการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานมอบหมาย และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ซึ่งผลของการวิเคราะห์ และการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ที่มี เพศ ต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น	เพศ				t	Sig. (2-tailed)
	ชาย (n=171)		หญิง (n=229)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	3.58	.84	3.33	.86	2.88	.00*
2) ด้านงานพรรคการเมือง	3.39	.78	3.22	.80	2.10	.03*
3) ด้านงานการมีส่วนร่วม	3.53	.79	3.37	.84	1.85	.06
4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน	3.49	.87	3.33	.85	1.75	.08
รวม	3.50	.74	3.31	.76	2.36	.01*

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เมื่อเปรียบเทียบแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานพรรคการเมือง พบว่า เพศชาย มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า เพศหญิง

สมมติฐานข้อที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง ที่มี อายุ ต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็น	อายุ								F	Sig.
	18 - 30 ปี (n=65)		31- 43 ปี (n=148)		44 – 56 ปี (n=101)		57 ปีขึ้นไป (n=86)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	3.50	.82	3.36	.87	3.40	.86	3.57	.88	1.27	.28
2) ด้านงานพรรคการเมือง	3.24	.94	3.34	.82	3.24	.77	3.30	.68	.39	.75
3) ด้านงานการมีส่วนร่วม	3.41	.91	3.46	.81	3.41	.80	3.47	.80	.15	.92
4 ด้านงานสืบสวนสอบสวน	3.44	.93	3.39	.86	3.32	.84	3.48	.85	.53	.65
รวม	3.40	.84	3.39	.77	3.34	.74	3.45	.72	.33	.80

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษา										F	Sig.
	ระดับประถมศึกษา (n=124)		ระดับมัธยมศึกษา (n=90)		ระดับปวช./อนุปริญญา (n=45)		ระดับอนุปริญญา/ปวส. (n=50)		ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (n=91)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	3.30	.75	3.31	.83	3.78	.84	3.50	.84	3.56	.99	3.72	.00*
2) ด้านงานพรรคการเมือง	3.26	.62	3.25	.73	3.45	.85	3.26	.79	3.32	1.03	.61	.65
3) ด้านงานการมีส่วนร่วม	3.32	.66	3.38	.73	3.69	.89	3.41	.82	3.56	1.01	2.42	.04*
4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน	3.28	.75	3.31	.79	3.68	1.02	3.39	.88	3.52	.94	2.52	.04*
รวม	3.29	.63	3.31	.69	3.65	.84	3.39	.73	3.49	.92	2.54	.03*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านงานการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านงานสืบสวนสอบสวน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.29$)	ระดับ มัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)	ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.65$)	ระดับ อนุปริญญา /ปวส. ($\bar{X}=3.39$)	ระดับ ปริญญาตรี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.49$)
ระดับประถมศึกษา ($\bar{X}=3.29$)		-0.02	-0.36*	-0.10	-0.20
ระดับมัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)			-0.34*	-0.07	-0.17
ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.65$)				.26	.16
ระดับอนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.39$)					-0.10
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X}=3.49$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.30$)	ระดับ มัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)	ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.78$)	ระดับ อนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.50$)	ระดับ ปริญญา ตรีขึ้นไป ($\bar{X}=3.56$)
ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.30$)		-0.00	-0.48*	-0.19	-0.26
ระดับ มัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)			-0.47	-0.18	-0.25
ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.78$)				.28	.22
ระดับ อนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.50$)					-0.06
ระดับปริญญา ตรีขึ้นไป ($\bar{X}=3.56$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.32$)	ระดับ มัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.38$)	ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.69$)	ระดับ อนุปริญญา /ปวส. ($\bar{X}=3.41$)	ระดับ ปริญญาตรี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.56$)
ระดับประถมศึกษา ($\bar{X}=3.32$)		-0.06	-0.37*	-0.09	-0.24*
ระดับมัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.38$)			-0.31*	-0.03	-0.18
ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.69$)				.28	.12
ระดับอนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.41$)					-0.15
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X}=3.56$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ

จังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 4.16 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.28$)	ระดับ มัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)	ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.68$)	ระดับ อนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.39$)	ระดับ ปริญญาตรี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.52$)
ระดับ ประถมศึกษา ($\bar{X}=3.28$)		-0.02	-0.40*	-0.11	-0.24*
ระดับมัธยมศึกษา ($\bar{X}=3.31$)			-0.37*	-0.08	-0.21
ระดับปวช./ อนุปริญญา ($\bar{X}=3.68$)				.28	.16
ระดับอนุปริญญา/ ปวส. ($\bar{X}=3.39$)					-0.12
ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.52$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับ ปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับมัธยมศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง ที่มี อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็น	อาชีพ										F	Sig.
	อาชีพ เกษตรกรรม (n=49)		อาชีพ รับจ้าง ทั่วไป (n=99)		อาชีพ ค้าขาย (n=93)		อาชีพรับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (n=85)		อาชีพ พนักงาน บริษัท (n=74)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) ด้านงาน จัดการ เลือกตั้ง	3.40	.80	3.30	.79	3.32	.86	3.76	.88	3.43	.91	4.07	00*
2) ด้านงาน พรรค การเมือง	3.29	.67	3.25	.75	3.15	.76	3.56	.83	3.22	.89	3.42	00*
3) ด้านงาน การมีส่วนร่วม	3.40	.74	3.35	.69	3.23	.82	3.82	.87	3.42	.85	6.56	00*
4) ด้านงาน สืบสวน สอบสวน	3.40	.81	3.18	.75	3.25	.84	3.77	.88	3.45	.92	6.69	00*
รวม	3.37	.68	3.27	.65	3.24	.76	3.73	.77	3.38	.83	5.93	00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีระดับอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านงานพรรคการเมือง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านงานการมีส่วนร่วม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านงานสืบสวนสอบสวน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	อาชีพ เกษตรกร ($\bar{X}=3.37$)	อาชีพรับจ้าง ทั่วไป ($\bar{X}=3.27$)	อาชีพ ค้าขาย ($\bar{X}=3.24$)	อาชีพรับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.73$)	อาชีพ พนักงาน บริษัท ($\bar{X}=3.38$)
อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.37$)		.10	.13	-.35	-.00
อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.27$)			.03	-.45*	-.10
อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.24$)				-.49*	-.14
อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.73$)					.34
อาชีพพนักงาน บริษัท ($\bar{X}=3.38$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)	อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.30$)	อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.32$)	อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.76$)	อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.43$)
อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)		.10	.08	-.35	-.02
อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.30$)			-.01	-.45*	-.12
อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.32$)				-.43*	-.10
อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.76$)					.32
อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.43$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.29$)	อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.25$)	อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.15$)	อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.56$)	อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.22$)
อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.29$)		.03	.14	-.26	.07
อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.25$)			.10	-.30	.03
อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.15$)				-.41*	-.07
อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.56$)					.34
อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.22$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)	อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.35$)	อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.23$)	อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.82$)	อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.42$)
อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)		.04	.16	-.41	-.01
อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.35$)			.11	-.46*	-.06
อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.23$)				-.58*	-.18
อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.82$)					.40*
อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.42$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน ที่มีอาชีพต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

ระดับการศึกษา	อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)	อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.18$)	อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.25$)	อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.77$)	อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.45$)
อาชีพเกษตรกร ($\bar{X}=3.40$)		.21	.15	-.37	.05
อาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{X}=3.18$)			-.06	-.59*	-.26
อาชีพค้าขาย ($\bar{X}=3.25$)				-.52*	-.20
อาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X}=3.77$)					.32
อาชีพพนักงานบริษัท ($\bar{X}=3.45$)					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการสืบสวนสอบสวน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมในการเลือกตั้ง	24
2	การเลือกตั้ง ควรมีความโปร่งใส	16
3	กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งก่อนเข้าประจำหน่วยเลือกตั้ง	12
4	ควรขยายหน่วยเลือกตั้ง ไปยังชุมชนอย่างทั่วถึง	9
5	ควรมีการณรงค์ให้ประชาชน รับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งล่วงหน้า	7

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง มากที่สุดคือ ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมในการเลือกตั้ง จำนวน 24 คน รองลงมาคือ การเลือกตั้งควรมีความโปร่งใส จำนวน 16 คน กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งก่อนเข้าประจำหน่วยเลือกตั้ง จำนวน 12 คน ควรขยายหน่วยเลือกตั้ง ไปยังชุมชนอย่างทั่วถึง จำนวน 9 คน และน้อยที่สุดคือ ควรมีการณรงค์ให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งล่วงหน้า จำนวน 7 คน

**ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง**

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	กกต.ควรให้ความเคารพซึ่งกันและกันและให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	21
2	กกต.ควรบริการด้วยความสุภาพ	11
3	กกต.ควรลงพื้นที่ที่รับผิดชอบมากกว่านี้	8
4	ควรมีการควบคุมพรรคการเมืองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้	6
5	ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานของ กกต.มากกว่านี้	4

จากตารางที่ 4.24 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง มากที่สุดคือ กกต.ควรให้ความเคารพซึ่งกันและกันและให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จำนวน 21 คน รองลงมาคือ กกต.ควรบริการด้วยความสุภาพ จำนวน 11 คน กกต.ควรลงพื้นที่ที่รับผิดชอบมากกว่านี้ จำนวน 8 คน ควรมีการควบคุมพรรคการเมืองให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้ จำนวน 6 คน และน้อยที่สุดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานของ กกต.มากกว่านี้ จำนวน 4 คน

**ตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม**

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่านี้	32
2	กกต. ควรมีการเข้าไปพบปะกับประชาชน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งมากกว่านี้	11

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม มากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่านี้ จำนวน 32 คน และน้อยที่สุดคือ กกต. ควรมีการเข้าไปพบปะกับประชาชน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งมากกว่านี้ จำนวน 11 คน

**ตารางที่ 4.26 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน**

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	กกด.ควรให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	24
2	เมื่อบุคลากรของ กกด.กระทำความผิด ควรได้รับผิดตามกฎหมาย	10

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน มากที่สุดคือ กกด.ควรให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จำนวน 24 คน และน้อยที่สุดคือ เมื่อบุคลากรของ กกด.กระทำความผิด ควรได้รับผิดตามกฎหมาย จำนวน 10 คน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ภายใต้กระแส การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไม่หยุดนิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ ระบบราชการจึงได้มีการปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดของการดำเนินงานจากแบบราชการดั้งเดิมไปสู่แบบราชการแนวใหม่ โดยเน้นการดำเนินนโยบายเชิงรุกยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และยึดความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้น การดำเนินการของส่วนราชการ ทุกส่วนราชการจะต้องเร่งพัฒนาระบบการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษา ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แบ่ง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ไว้ 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานพรรคการเมือง ด้านงานการมีส่วนร่วม และด้านงานสืบสวนสอบสวน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวนทั้งหมด 102,890 คน และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ของ Taro Yamane

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ จำนวนนับ (Count) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาสรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าทั้งหมด 400 คน เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.20 และเพศชายน้อยที่สุด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.80 มีอายุระหว่าง 31- 43 ปี มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และมีอาชีพพนักงาน/เจ้าหน้าที่บริษัท มากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70

5.1.2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

จากการวิจัยถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 เมื่อพิจารณารายด้าน ได้ผลวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

2) ด้านงานพรรคการเมือง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29

3) ด้านงานการมีส่วนร่วม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

5.1.3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า

5.1.3.1 เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.3.2 อายุต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.3.3 ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นแตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

ด้านงานจัดการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ด้านงานการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ด้านงานสืบสวนสอบสวน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษากลุ่มระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5.1.3.4 อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

ด้านงานจัดการเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ด้านงานพรรคการเมือง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ด้านงานการมีส่วนร่วม พบว่าประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ด้านงานสืบสวนสอบสวน พบว่า ประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกรายด้านที่มี เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

1) **ด้านงานจัดการเลือกตั้ง** พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า ประชาชนที่มีกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษากลุ่มระดับประถมศึกษา และพบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน

ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

2) **ด้านงานพรรคการเมือง** พบว่า ประชาชนที่มี อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศและอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe') พบว่า ด้านงานพรรคการเมือง เพศชายมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่าเพศหญิง และอาชีพ พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3) **ด้านงานการมีส่วนร่วม** พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe') พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา กลุ่มระดับ ปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม แตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับ ประถมศึกษา กลุ่มปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มระดับประถมศึกษาและกลุ่มระดับปวช./ อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มประชาชนที่มีกลุ่มระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ และอาชีพ พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่ม อาชีพค้าขาย และกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

4) **ด้านงานสืบสวนสอบสวน** พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษากลุ่มระดับ

ปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนที่มีกลุ่มระดับประถมศึกษา กลุ่มระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนกลุ่มระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนกลุ่มระดับมัธยมศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากประชาชนกลุ่มอาชีพค้าขาย

5.1.4 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยมีลำดับความถี่มากที่สุด คือ ด้านงานการมีส่วนร่วม มีลำดับความถี่น้อยที่สุด คือ ด้านงานพรรคการเมือง หากจำแนกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานจัดการเลือกตั้ง โดยมีจำนวนมากที่สุดคือ ควรจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ให้พร้อมในการเลือกตั้ง มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ควรมีการณรงค์ให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งล่วงหน้า

2) ด้านงานพรรคการเมือง ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง โดยมีจำนวนมากที่สุดคือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรให้ความเคารพซึ่งกันและกันและให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหน่วยงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งมากกว่านี้

3) ด้านงานการมีส่วนร่วม ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม โดยมีจำนวนมากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่านี้ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีการเข้าไปพบปะกับประชาชนให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งมากกว่านี้

4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน ประชาชน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน โดยมีจำนวนมากที่สุด

คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรให้ความสำคัญกับทุกฝ่าย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เมื่อ บุคคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กระทบความคิด ควรได้รับผิดตามกฎหมาย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีระบบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้ แต่มีบางส่วนที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เช่น ด้านพรรคการเมือง ค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้ง โทษทางกฎหมายในฐานะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองกระทำผิดกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ดอนมอญ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานสืบสวนสอบสวน และด้านงานพรรคการเมือง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มี เพศ และอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรจัดทำโครงการ กกด. สัญจร เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งให้แก่ประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเลือกตั้ง เกิดความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม

ด้านงานจัดการเลือกตั้ง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับ มาก อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง มีการวางแผน การประชุมกันอย่างเป็นระบบ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน การ

จัดทำคำของบประมาณรายจ่าย รวมทั้งการประสานงานด้านแผน การติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการเกี่ยวกับเกี่ยวกับหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบได้เป็นอย่างดีและมีความโปร่งใสและเที่ยงธรรม ให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับหลักแนวคิดของ **สถาบันพระปกเกล้า** ได้ระบุไว้ในหนังสือ ชุด ธรรมาภิบาล การบริการจัดการองค์กร หน่วยงานที่ดีนั้น จะต้องประกอบไปด้วย ความโปร่งใส ความยุติธรรม ความคุ้มค่า ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และหลักนิติธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง เกี่ยวกับหลักกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ใน ปริมาณที่น้อย ทำให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารที่น้อย ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ดำรง สุนทรศารทูล** ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางของการพัฒนานั้น ควรเป็นเรื่องของประชาชนที่เขาู้สึกว่าเขามีความต้องการ เขามีความพยายาม เขาร่วมมือกัน เขายืนยันแข็ง ใให้เขาขับเคลื่อนศักยภาพออกมาจากตัวเขาให้มากที่สุด

ด้านงานพรรคการเมือง พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานพรรคการเมือง อยู่ในระดับ ปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมือง และการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง มีการแนะนำข้อมูลให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมจิตร ดอนมอญ** ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานสืบสวนสอบสวน และด้านงานพรรคการเมือง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับประชาชนทราบ อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับพรรคการเมือง เกี่ยวกับงานของพรรคการเมือง ได้ไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของพรรคการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจ็ดศักดิ์ เปลี่ยนแปลงศรี ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543 พบว่า ปัญหาคณะกรรมการ การเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆพบว่า โดยเฉลี่ยภาพรวมของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการและควบคุมการเลือกตั้งมีปัญหาในระดับพอสมควร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเงินภาษีให้กับพรรคการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงินของพรรคการเมืองน้อย เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเงินเมื่อเราเสียภาษีให้กับพรรคการเมือง เป็นไปอย่างไร เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ คุณาวงค์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน อยู่ในระดับมาก

ด้านงานการมีส่วนร่วม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มาก อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองและมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้กับประชาชนรับทราบ สุจินต์ ดาววีระกุล ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งที่ปรารถนาหรือที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดจากตัวบุคคลภายนอก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก อภิปราย

ได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการสนับสนุนกิจการของภาครัฐและเอกชน มีการร่วมพัฒนาประชาธิปไตยให้เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้เป็นของประชาชนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สมบูรณ สุขตำราญ** ได้ให้ความหมายของคำว่า ประชาธิปไตย ว่าหมายถึง ระบบการปกครองที่ประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจสูงสุด ในการปกครองประเทศ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมืองให้กับประชาชนน้อย ทำให้ประชาชนไม่ทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือไม่รู้ว่าจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ **ยุวัฒน์ วุฒิเมธี** ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้นั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับความจริงที่ว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง

ด้านงานสืบสวนสอบสวน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านงานสืบสวนสอบสวน อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนหาผู้กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง การตรวจสอบการทุจริตในการเลือกตั้งไม่ค่อยเคร่งครัด ไม่มีแหล่งข่าวและการติดตามการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมจิตร ดอนมอญ** ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานการมีส่วนร่วม ด้านงานจัดการเลือกตั้ง ด้านงานสืบสวนสอบสวน และด้านงานพรรคการเมือง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มี เพศ และอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความเห็นไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรจัดทำ

โครงการ กคต. สัญจร เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งให้แก่ประชาชนและประชาสัมพันธน์ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเลือกตั้ง เกิดความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น รับการแจ้งเหตุ การทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการติดตามและรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับการทุจริตในการเลือกตั้งแต่ละครั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการทุจริตในการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระเบียบพรทรวงสุภา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งพบว่า องค์กรเอกชน มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งในรูปแบบของอาสาสมัครต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดการสอดส่องดูแล ควบคุม กำกับ การเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยไม่มีการทุจริต ชื่อลือช่ขายเสียง ด้านการตรวจสอบการเลือกตั้งพบว่า องค์กรเอกชนได้ทำหน้าที่เป็นอย่างดีในการตรวจสอบการเลือกตั้ง มีการดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานมอบหมายและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปสอดส่องดูแลเกี่ยวกับการทุจริตในการหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาส แถนสีแสง ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ด้านการตรวจสอบการเลือกตั้ง และด้านกระบวนการจัดการเลือกตั้งตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

5.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น จำแนก ตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชน ที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น เพศมีความสำคัญกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะเพศชายและ เพศหญิง อาจจะมี ความชำนาญหรือความรู้ ความสนใจทางด้านการเมืองไม่เหมือนกัน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ดอนมอญ ผลการวิจัยพบว่า ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชน ที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อภิปรายได้ว่า การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีงานบริการที่หลากหลาย ประชาชนทุกเพศทุกวัย สามารถเลือกใช้งานบริการที่ตรงกับความต้องการได้ และในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะให้บริการตามลำดับก่อนหลัง ให้ความสำคัญกับประชาชนผู้มาติดต่อขอรับบริการทุกคนอย่างเสมอภาคกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจิดศักดิ์ เปลี่ยนแปลงศรี ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและการควบคุมการเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง/อาชีพ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ ในการบริหารจัดการและควบคุมการเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน

3) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 จากการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับมัธยมศึกษา อภิปรายได้ว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นการบริการในด้านต่างๆ เป็นงานบริการสาธารณะ มีงานบริการที่หลากหลาย และให้บริการผ่านหลายช่องทาง ประชาชนกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มระดับประถมศึกษา และกลุ่มระดับปวช./อนุปริญญา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ คุณาวงค์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งอาชีพ เงินเดือน ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นนั้น ประชาชนกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย เพราะว่าการกลุ่มอาชีพรับราชการนั้น มีความรู้และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กว้างกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไปและกลุ่มอาชีพค้าขาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ไชโย ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงขอเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริหารงานดังต่อไปนี้

- 1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ควรจัดโครงการ กวด.พบประชาชน เพื่อออกไปให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเลือกตั้งให้กับประชาชนได้รับทราบ เพื่อพัฒนาให้อยู่ระดับมากที่สุด
- 2) ด้านงานพรรคการเมือง กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ควรจัดโครงการ กวด.พบประชาชน เพื่อชี้แจงให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบ เพื่อพัฒนาให้อยู่ในระดับมาก

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านงานพรรคการเมือง จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น
- 2) การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประชาชนจังหวัดขอนแก่น ใน 4 ด้าน เท่านั้น ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร เป็นต้น
- 3) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น เพื่อจะมีข้อเปรียบเทียบหรือความสัมพันธ์

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

ประภาพีณ สุวรรณ. **ความคิดเห็น : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พีระพินชา, 2526.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง. **ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด**, 2552.

สำเร้ง จันทรสุวรรณ และสุวรรณ บัวทวน. **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.

พิสนุ พงศ์ศรี, **วิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พรอพเพอร์ตี้พรีน จำกัด, 2550.

ชานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. พิมพ์ครั้งที่ 5 , กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเทอร์เน็ต จำกัด , 2549.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. **เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ, **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : แฮสส์ ออฟ เคอร์มีสท์, 2547.

2) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์

บัณฑิต ไชโย. “ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีศึกษาเขตเลือกตั้งที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่”, **การศึกษาค้นคว้ารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

พจมาน ชมเดือน. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นด้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับขวัญในสำนักงานของพนักงานองค์การทอผ้า กระทรวงกลาโหม”, **วิทยานิพนธ์ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

พิรุณ วิมลอักษร. “คณะกรรมการการเลือกตั้งศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักวิชาการข้าราชการและนักการเมือง”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ระวีพร ทรงสุภา. “ทัศนคติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีต่อองค์กรเอกชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.

วไลลักษณ์ โหรรฐาน. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการเก็บขยะมูลฝอยทางน้ำศึกษาเปรียบเทียบบริเวณริมคลองบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อย และบริเวณคลองซักพระเขตลี้ซัน กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.

วาสนา ทีปะลา . “ความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

สุรางค์ พิลาสกุล. “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น ศึกษากรณีอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ”, รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

สุพจน์ คุณาวงศ์, “บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

สมจิตร ดอนมอญ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”, สารนิพนธ์-ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2553.

สุพจน์ คุณาวงศ์. “บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกับการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้าม ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ประกอบการแก้ปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 6 หน้า ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

- 1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง
- 2) ด้านงานพรรคการเมือง
- 3) ด้านงานการมีส่วนร่วม
- 4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายตรีเพชร ศรีกระภา

นักศึกษาลัทธิศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อความ	สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	[ ] V1
2. อายุ ☐ 1. อายุระหว่าง 18 – 30 ปี ☐ 2. อายุระหว่าง 31 – 43 ปี ☐ 3. อายุระหว่าง 44 – 56 ปี ☐ 4. อายุ 57 ปี ขึ้นไป	[ ] V2
3. ระดับการศึกษา ☐ 1. ระดับประถมศึกษา ☐ 2. ระดับมัธยมศึกษา ☐ 3. ระดับ ปวช./อนุปริญญา ☐ 4. อนุปริญญา/ปวส. ☐ 5. ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	[ ] V3
4. อาชีพ ☐ 1. อาชีพเกษตรกร ☐ 2. อาชีพรับจ้างทั่วไป ☐ 3. อาชีพค้าขาย ☐ 4. อาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ ☐ 5. อาชีพพนักงานบริษัท	[ ] V4

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1. ด้านงานจัดการเลือกตั้ง						
1.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส. ,ส.ว. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น						[ ] V5
1.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ,ส.ว. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น						[ ] V6
1.3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง						[ ] V7
1.4 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นการดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม						[ ] V8
2. ด้านงานพรรคการเมือง						
2.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด						[ ] V9
2.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรค						[ ] V10

การเมืองให้กับประชาชนทราบ					
2.3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเงินภาษีให้ พรรคการเมือง					[ ] V11
2.4 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมือง					[ ] V12
2.5 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการให้ความรู้เกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับ กรรมการสาขาพรรคและสมาชิกพรรคการเมือง ผู้นำ ท้องถิ่น นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป					[ ] V13
3. ด้านงานการมีส่วนร่วม					
3.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง					[ ] V14
3.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง					[ ] V15
3.3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					[ ] V16
3.4 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมี ส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย					[ ] V17
3.5 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการสร้างระบบเครือข่ายการพัฒนา ประชาธิปไตย					[ ] V18
3.6 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					[ ] V19

4. ด้านงานสืบสวนสวน					
4.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงใน พื้นที่ตามที่คณะกรรมการและสำนักงานมอบหมาย					[ ] V20
4.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีการสอดส่องดูแล การหาเสียงของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและลักษณะ ต้องห้ามในการหาเสียงตามประกาศของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง					[ ] V21
4.3 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง					[ ] V22
4.4 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการติดตามการหาเสียงการเลือกตั้งของผู้สมัคร รับเลือกตั้ง					[ ] V23
4.5 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นรับการแจ้งการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้ง					[ ] V24
4.6 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ขอนแก่นมีการติดตามการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้ง ของ กกต.					[ ] V25

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดขอนแก่น

1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง

.....
.....
.....
.....

2) ด้านงานพรรคการเมือง

.....
.....
.....
.....

3) ด้านงานการมีส่วนร่วม

.....
.....
.....
.....

4) ด้านงานการสืบสวนสอบสวน

.....
.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ สำเริง จันทร์สุวรรณ

- วุฒิการศึกษา พบ.ม. (สถิติประยุกต์ สาขาวิชาประชากรศาสตร์)
- รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. นายมนตรี เกียรติกำจร

- วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์), พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
- ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

3. นายเอกชาติ สุขแสน

- วุฒิการศึกษา ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศศ.ม. (ทางการศึกษา)
- ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
- อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. (043) 241495
 ที่ ศธ 6012/018 วันที่ 13 มกราคม 2555
 เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
 เจริญพร อาจารย์เอกชาติ สุขแสน

ด้วย นายตรีเพชร ศรีกระภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203020 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ที่ ศธ 6012/ว035

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

13 มกราคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร รองศาสตราจารย์สำเร็จ จันทรสวรรณ

ด้วย นายตรีเพชร ศรีกระภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203020 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น” ในการนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6012/ว035

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

13 มกราคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายมนตรี เกียรติกำจร

ด้วย นายตรีเพชร ศรีกระภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203020 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รักษาการแทนรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยเป็นลักษณะภาพรวม โดยจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่ในทางตรงกันข้าม ข้อมูลที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการแก้ปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

2) แบบสอบถามชุดนี้ มีจำนวน 5 หน้า ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

- 1) ด้านงานจัดการเลือกตั้ง
- 2) ด้านงานพรรคการเมือง
- 3) ด้านงานการมีส่วนร่วม
- 4) ด้านงานสืบสวนสอบสวน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

วิธีการประเมิน ให้ทำ ✓ ลงในช่องระดับการประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

- วัดได้ (+1) หมายถึง มีความสอดคล้องกับค่านิยม
 ไม่แน่ใจ (0) หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับค่านิยม
 วัดไม่ได้ (-1) หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับค่านิยม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	เพศ ชาย หญิง	1	1	1	3	1
2.	อายุ 1. อายุระหว่าง 18 –30 ปี 2. อายุระหว่าง 31 – 43 ปี 3. อายุระหว่าง 44 – 56 ปี 4. อายุ 57 ปี ขึ้นไป	1	1	1	3	1
3.	ระดับการศึกษา 1. ระดับประถมศึกษา 2. ระดับมัธยมศึกษา 3. ระดับ ปวช. 4. อนุปริญญา/ปวส. 5. ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	1	1	1	3	1
4.	อาชีพ 1. อาชีพเกษตรกรรม 2. อาชีพรับจ้างทั่วไป 3. อาชีพค้าขาย 4. อาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจ 5. อาชีพพนักงานบริษัท	1	1	1	3	1

ตอนที่ 2   ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	1. ด้านงานจัดการเลือกตั้ง					
1	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง ส.ส. ,ส.ว. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น	1	1	1	3	1
2	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งส.ส. ,ส.ว. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น	1	1	1	3	1
3	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง	1	1	1	3	1
4	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นการดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใสและเที่ยงธรรม	1	1	1	3	1
	2. ด้านงานพรรคการเมือง					
5	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัด	1	1	1	3	1
6	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่นมีการให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้กับ	1	1	1	3	1

	ประชาชนทราบ					
7	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ การบริจาคเงินภาษีให้พรรคการเมือง	1	1	1	3	1
8	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานของพรรคการเมือง ให้เป็นไปตามกฎหมายพรรคการเมือง	1	1	1	3	1
9	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ งานพรรคการเมืองให้กับกรรมการสาขา พรรคและสมาชิกพรรคการเมือง ผู้นำ ท้องถิ่น นิสิต นักศึกษา และประชาชน ทั่วไป	1	1	1	3	1
	3. ด้านงานการมีส่วนร่วม					
10	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการส่งเสริมความรู้ความ เข้าใจให้กับประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง	1	1	1	3	1
11	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการรณรงค์ให้ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมือง	1	1	1	3	1
12	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1	1	1	3	1
13	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการสนับสนุนหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนา ประชาธิปไตย	1	1	1	3	1

14	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการสร้างระบบ เครือข่ายการพัฒนาประชาธิปไตย	1	1	1	3	1
15	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการรณรงค์ให้ประชาชน ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
4. ด้านงานสืบสวนสวน						
16	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการดำเนินการสืบสวน สอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามที่ คณะกรรมการและสำนักงานมอบหมาย	1	1	1	3	1
17	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการสนับสนุนให้ ประชาชนมีการสอดส่องดูแลการหาเสียง ของผู้สมัครให้เป็นไปตามวิธีการและ ลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงตาม ประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการ เลือกตั้ง	1	1	1	3	1
18	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการตรวจสอบการทุจริต การเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
19	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการติดตามการหาเสียง การเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
20	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นรับการแจ้งการทุจริต เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
21	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่นมีการติดตามการ ดำเนินงานการจัดการเลือกตั้งของ กกต.	1	1	1	3	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดขอนแก่น

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	ด้านงานจัดการเลือกตั้ง	1	1	1	3	1
2	ด้านงานพรรคการเมือง	1	1	1	3	1
3	ด้านงานการมีส่วนร่วม	1	1	1	3	1
4	ด้านงานการสืบสวนสอบสวน	1	1	1	3	1

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6012/275

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000

12 มีนาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลนครขอนแก่น

ด้วย นายตรีเพชร ศรีกระภา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์
การศึกษาวิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5314203020 กำลังทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความ
คิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.สุกิจ
ชัยมุสิก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก เป็นที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน
เพื่ออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก จ
คำศัพท์ประสิทธิ์แอลฟา

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
เพศ	86.4000	103.7655	-.0591	.9001
อายุ	85.7667	106.0471	-.2137	.9057
การศึกษา	83.8000	96.8552	.2073	.9036
อาชีพ	84.2333	101.7713	.0647	.9010
ด้าน1.1	84.5000	96.8793	.3635	.8944
ด้าน1.2	84.4667	94.6713	.6233	.8887
ด้าน1.3	84.3667	92.0333	.6491	.8873
ด้าน1.4	84.3667	92.8609	.5657	.8894
ด้าน2.1	84.4333	94.1851	.5380	.8902
ด้าน2.2	84.1000	94.9897	.5992	.8892
ด้าน2.3	84.4667	97.7057	.4754	.8920
ด้าน2.4	84.6000	93.4207	.7384	.8864
ด้าน2.5	84.3333	94.3678	.5693	.8895
ด้าน3.1	84.5667	91.4264	.7278	.8854
ด้าน3.2	84.3333	93.7471	.5754	.8893
ด้าน3.3	84.4000	93.9034	.5941	.8889
ด้าน3.4	84.2000	95.1310	.5459	.8901
ด้าน3.5	84.3333	93.0575	.5872	.8889
ด้าน3.6	84.1333	97.5678	.4697	.8921
ด้าน4.1	84.2333	95.7023	.5834	.8897
ด้าน4.2	84.2667	94.8920	.5868	.8894
ด้าน4.3	84.2667	96.2713	.4825	.8916

ด้าน4.4	84.1333	93.0161	.7349	.8862
ด้าน4.5	84.2333	93.3575	.6652	.8874
ด้าน4.6	84.2667	95.3747	.5501	.8901

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 25

Alpha = .8955

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายตรีเพชร ศรีกระภา
วัน/เดือน /ปีที่เกิด	14 กรกฎาคม 2499
ที่อยู่ปัจจุบัน	14 หมู่ที่ 6 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประวัติการทำงาน	- รับราชการตำรวจ ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ กองกำกับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น - เป็นพนักงานสืบสวนสอบสวน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดขอนแก่น
สถานที่ทำงาน	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น